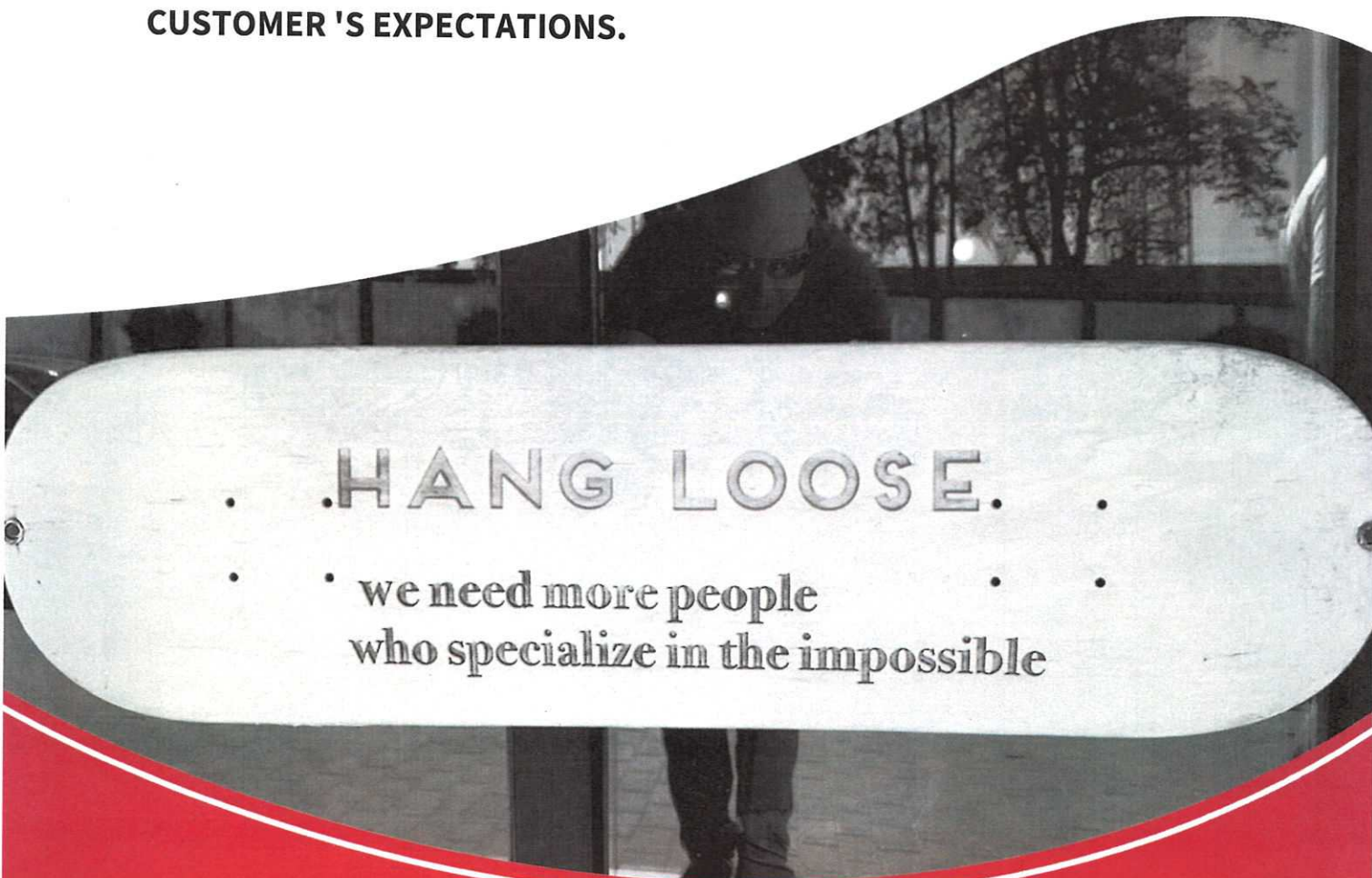

WE CREATE THE
EXTRAORDINARY
EXPERIENCE IN PERSONAL
FINANCE, BY EXCEEDING
CUSTOMER'S EXPECTATIONS.

A black and white photograph of a person on a skateboard. The skateboard's deck is highly reflective, showing the person's face and the surrounding environment. The text ".HANG LOOSE." is printed on the deck.

.HANG LOOSE.

• we need more people
who specialize in the impossible

IuteCredit Europe AS

MAJANDUSAASTA ARUANNE 2021

1 Sisukord

1 Sisukord.....	2
2 Üldine teave ja kontaktandmed	3
3 Lühendid ja mõisted	4
4 Tegevusaruanne 2021	5
5 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.....	12
5.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	12
5.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	13
5.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	14
5.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	15
6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	16
6.1 Üldinformatsioon ettevõtte kohta.....	16
6.2 Standardite ja arvestuspõhimõtete uute muudatuste tõlgendamine ja rakendamine.....	17
6.3 Vastu võetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid	18
6.4 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte	21
7 Olulised raamatupidamislikud hinnangud, otsused ja eeldused	33
8 Finantsriskide juhtimine	36
9 Intressitulu	43
10 Intressikulu	43
11 Muud tasud ja leppetrahvid	43
12 Klientidele antud laenude allahindlus	44
13 Tööjõukulud.....	45
14 Muud tegevuskulud.....	45
15 Tulumaksukulu	46
16 Raha ja rahalahendid	46
17 Klientidele antud laenud	47
18 Muud varad ja ettemaksed	48
19 Muud finantsinvesteeringud	48
20 Materiaalne põhivara	48
21 Kasutusõiguse varad ja rendikohustised	49
22 Immateriaalne põhivara	50
23 Finantskohustised	51
24 Muud kohustised	52
25 Aktsiakapital.....	52
26 Investeeringud tütarettevõtetesse	53
27 Õiglase väärtuse mõõtmine.....	54
28 Seotud osapooled	55
29 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata põhjaruanded.....	57
29.1 Koondkasumiaruanne.....	57
29.2 Finantsseisundi aruanne	58
29.3 Omakapitali muutuste aruanne.....	59
29.4 Rahavoogude aruanne	60
30 Aruandekuupäevajärgsed sündmused.....	61
31 Kasumi jaotamise ettepanek	62
32 Juhatuse allkirjad 2021. majandusaasta aruandele	63
33 Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	64

2 Üldine teave ja kontaktandmed

Aadress:	Maakri 19/1, A-korpus, 13. korrus 10145 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	11551447
Telefon:	+372 622 9177
Peamine tegevusala:	Valdusettevõtte
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ
Aruandeperiood:	1. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021

3 Lühendid ja mõisted

Aruandes kasutatakse järgmisi lühendeid:

IAS	Rahvusvahelised raamatupidamisstandardid
IASB	Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu
IFRS	Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid
Tõlgendamise komitee	Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (varasem IFRIC ehk rahvusvaheline finantsaruandluse tõlgenduste komitee)
CPI	Klientide laenukäitumise indeks
FVOCI	Õiglasel väärtusel muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav
FVPL	Õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatav
PD	Makseviivituse tõenäosus
LGD	Makseviivitusest tingitud kahjumäär
EAD	Makseviivituses olev riskipositsioon
POCI	Krediidi tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud (finantsvarad)

4 Tegevusaruanne 2021

Tegevjuhi eessõna

2021. aasta oli kasvuaasta. See peegeldas ka luteGroupi arengut täielikult digitaliseeritud kliendilahenduste ja mitmekesiste tuluvoogude suunas, mis nüüd hõlmavad ka makseteenuseid, ning veelgi jätkusuutlikuma laenuandmise poole, mis võimaldab anda klientidele pikemaks perioodiks suuremaid laenusummasid madalama laenuintressiga. Väljastatud laenude keskmine krediidi kulukuse aastamäär (APR) langes 2021. aastal alla 50% ning liikumine 40% krediidi kulukuse määra poole peaks ootuste kohaselt jätkuma 2022. aastal.

Pärast oodatust aeglasemat kasvu esimeses kvartalis ja aastaproгноosi langetamist saavutas luteGroup oma korrigeeritud aastaeesmärgid. Kontsern teenis 200 000 laenu- ja makseteenuste kliendilt tulu 61 miljonit € (kasv aastaga 10%). Kontsern teenis ootuspäraselt 6 miljonit € puhaskasumit (kasv aastaga 16%). 2021. aasta 31. detsembri seisuga kasvas finantsseisundi aruande maht 167 miljonit €-ni (kasv aastaga 43%), mis jääb alla eesmärgiks seatud 170 miljonile €-le.

Digitaliseerimine ja uutest teenustest saadud tulud aitasid kasvule palju kaasa. Veelgi olulisemad on need tulevikku silmas pidades, sest loovad eeldused lute sujuvaks integreerimiseks e-kaubanduse lahendustega. luteGroupil oli 2021. aasta lõpuks enam kui 180 000 Mylute äpi kasutajat ning enam kui 30 kaardivaba sularahaautomaati ja muid *fintech*-lahendusi. Digitaliseerumine on pöördumatu ning 2020. ja 2021. aasta jooksul tehtud investeeringud on juba ära tasunud.

Finantsseisundi aruandest ilmneb ka kontserni finantstulemuste suurim mõttekoht, sest raha osakaal on liiga suur. 46 miljonit € moodustas 2021. aasta lõpus peaaegu 28% kontserni varadest. lute meeskond töötab pingsalt selle nimel, et 2022. aasta jooksul muuta see raha tootlikuks varaks ja vältida liigseid intressikulusid, mis vähendavad aktsionäride kasumit.

Juhtkond on väljavaadete osas siiski optimistlik. Esiteks on luteGroupist kujunemas kombineeritud laenu- (erinevad laenu- ja järelmaksutooted) ja makseteenuste (mobiilmaksed, kontolt kontole maksed, kaardimaksed, sularahaautomaadi toimingud, valuutavahetus ja ülekanded) ettevõtte Balkani riikides. Kui mõne teenuse väärtusvoo ülesehitamine on meie jaoks liiga aeganõudev, tuleb selle kujundamiseks omandada vastavas riigis mõni pank või makseteenuse pakkuja. 2022. aastal on luteGroupi eesmärk saavutada täielik kontroll vähemalt ühe panga ja ühe makseasutuse üle. Samuti tasub mainimist, et eesmärk on omandada kasumlikke äriüksusi, mis vajavad oskusteavet, kuid millel on piisavalt kapitali.

Teiseks näeb juhtkond suurt potentsiaali lute laenu- ja makseteenuste integreerimises e-kaubanduse lahendustega. Balkani riikides on kujunemas uus turg, millel pole veel väljakujunenud turuliidreid.

Kolmandaks kavatseme jätkata geograafilist laienemist, keskendudes EL-i riikidele.

Kokkuvõttes on juhtkonna eesmärk 2022. aastal kasvatada luteGroupi toimivat kliendibaasi enam kui 300 000 inimeseni ja konsolideeritud bilanssi vähemalt 300 miljonit €-ni. Laenu- ja makseteenuste tulud peaksid ületama 75 miljonit € ja puhaskasum 8 miljonit €. Kontserni dividendipoliitika elluviimisel peetakse kinni võlakirjadega seotud kohustustest.

Tarmo Sild
Tegevjuht

Kontserni tutvustus

AS IuteCredit Europe (edaspidi ka: **ICE**) on valdusettevõte, mis väljastab tarbimislaene ning pakub personaalseid finantsteenuseid oma kohalikel turgudel tegutsevate 100% osalusega tütaretevõtete kaudu (edaspidi ka: **tütaretevõtted**). 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ICE-l kaheksa tütaretevõtet:

1. ICS OMF IuteCredit SRL (**ICM**) Moldovas
2. IuteCredit Albania SHA (**ICA**) Albaanias
3. IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje (**ICMK**) Põhja-Makedoonias
4. IutePay Bulgaria EOOD (**IutePay Bulgaria**) Bulgaarias
5. IuteCredit Bulgaria EOOD (**ICBG**) Bulgaarias
6. MKD IuteCredit BH d.o.o. Sarajevo (**ICBH**) Bosnias ja Hertsegoviinas
7. IuteCredit Finance S.a.r.l. (**ICF**) Luksemburgis
8. VeloxPay SH.P.K (**Velox**) Albaanias.

2020. aasta oktoobris asutati tütaretevõtte Velox Pay S.H.P.K, millel äritegevus 2021. aastal puudus.

Tütaretevõtted ja ICE moodustavad koos kontserni IuteCredit Group (edaspidi ka: **ICG**), mis 2021. aasta 31. detsembri seisuga koosnes üheksast majandusüksusest.

ICE vastutab strateegilise juhtimise eest, mille alla kuulub muu hulgas:

- strateegiliste eesmärkide seadmine
- organisatsiooni struktuur ja ettevõtete juhtkondade komplekteerimine
- personalijuhtimise ja kliendikogemuse raamsuunised ja eesmärkide seadmise juhised
- finantsjuhtimise raamsuunised ja eesmärkide seadmise juhised
- müügi ja turunduse raamsuunised ja eesmärkide seadmise juhised
- teenuseprotsessi disain ja tehnoloogiline areng
- riskijuhtimine, sh laenutoodete kinnitamine ja üldine vastavusraamistik
- andmekaeve
- kontserni finantseerimine ja investorsuhted.

Tütaretevõtted järgivad ICE loodud protseduure ning osutavad klientidele teenuseid. Lisaks arendavad tütaretevõtted oma äritegevust kohalikus konkurentsikeskkonnas vastavalt ICE strateegilistele juhistele, eesmärkidele, finantseerimisele ja tehnoloogiale. Peale selle haldavad tütaretevõtted kohalikke meeskondi, kliendibaase ja laenuportfelle ning arendavad suhteid kohalike investorite, reguleerivate asutuste ja partneritega.

ICM tegutseb alates 2008. aasta augustist Moldova kohaliku finantsturu komisjoni tegevusloaga. ICA alustas tegevust aastal 2015, kui Albaania keskpang väljastas ICA-le 31. märtsil 2015 väikelaene pakkuva mittepangast finantsasutuse tegevusloa. ICMK-le väljastas Põhja-Makedoonia rahandusministeerium tegevusloa 24. juulil 2017 ning 18. septembril 2017 saadi luba ka laenutegevuseks ning krediitkaartide väljastamiseks ja haldamiseks. ICKO- l oli tegevusluba alates 2017. aasta oktoobrist, kuid 2019. aasta detsembris see kahjuks tühistati ootamatult.

ICBH sai tegevusloa 2019. aasta veebruari lõpus ning alustas tegevust sama aasta mais. IutePay Bulgaria EOOD täidab tehnoloogia kulukeskuse ja kaarditeeninduskeskuse rolli. IuteCredit Bulgaria sai tegevusloa 2019. aasta aprilli lõpus ning ametlikult juba tegutseb, kuid täies mahus äritegevus käivitus alles 2021. aasta teises pooles.

Meie eesmärk on pakkuda kiireid ja mugavaid teenuseid, sh kohe reageerida kõigile laenuaotlustele. Kuna sõltume oma tegevuses partneritest (pankadest, poodidest, posti-, telekommunikatsiooni- jm teenuste pakkujatest), püüame pidevalt leida uusi ja uuenduslikke võimalusi, mis aitavad meil kiirust kasvatada ja olla turu kiireim laenuandja.

Tänu sellele, et oleme esimesed MasterCardi pakkujad Põhja-Makedoonia turul ning loome oma dunaamiliste ja isikupäraste kiirete teenustega oma klientide ja nende perekondade jaoks eeliseid, oleme suutnud kasvada tänaseks juba arvestatavaks konkurendiks Põhja-Makedoonia mikrofinantseerimisturul. Perioodil, kui Põhja-Makedoonia rahapoliitika laenamist igati soodustas, ületasime oma teenuse kiiruse ja mugavusega klientide ootusi.

Peamised konsolideeritud finantsnäitajad**Kontserni peamised finantsnäitajad:**

Tuhandetes eurodes	2021	2020
EBITDA (intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum/kahjum)	22 843	20 873
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	3,64%	4,50%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	23,72%	24,40%
Varade ja omakapitali suhe	6,52	5,43
Omakapital aktsia kohta (omakapital / käibel olevate aktsiate arv)	2,56	2,15
Kasum aktsia kohta (kasum / käibel olevate aktsiate arv)	0,61	0,52
Makstud dividendid aktsia kohta (makstud dividendid / käibel olevate aktsiate arv)	0,31	0,05

Emaettevõtte peamised finantsnäitajad

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	3,18%	7,29%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	20,15%	25,02%
Varade ja omakapitali suhe	6,33	3,43
Omakapital aktsia kohta (omakapital / käibel olevate aktsiate arv)	2,26	2,14
Kasum aktsia kohta (kasum / käibel olevate aktsiate arv)	0,46	0,54
Makstud dividendid aktsia kohta (makstud dividendid / käibel olevate aktsiate arv)	0,31	0,05

luteGroupi poliitika kohaselt jaotatakse aktsionäridele dividendideks kuni 25% jaotuskõlblikust kasumist.

Tarbimislaenu tooted

Kontserni laenu tooted on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1–48 kuud ning tagatisega (tavaliselt auto tagatisel) laenud tähtajaga kuni 72 kuud. Laenusummad jäävad vahemikku 25 € – 10 000 €, mediaansumma on üle 500 €. Kaalutud keskmine krediitkulukuse määr on 58% ja sisemine intressimäär 80%. Täpsed näitajad sõltuvad konkreetsest laenusummast, maksetähtajast ja kliendi staatusest (uus klient vs. usaldusväärne hea maksekäitumisega klient).

Kontsern teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediitdireiting. Uue taotleja krediitdireitingu määramisel võrreldakse taotleja näitajaid olemasoleva statistikaga heade ja halbade laenude kliendirühmade kohta ning asjakohaste andmebaasidega. Meie juurde tagasi pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediitdireitingut, mis põhineb kliendi varasemal laenukäitumisel. Kontsernis kiidetakse heaks keskmiselt 60% kõigist laenu taotlustest.

Laenusid käsitletakse väljakujunenud partnerite võrgustiku (nt kauplused, rahaülekandeorganisatsioonid, postiasutused), veebiportaalide ja muude veebikanalite ning luteCrediti harukontorite (jaemüügikontorid) kaudu. 2021. aasta lõpuks oli luteCrediti võrgustikus 43 luteCrediti harukontorit ja 1185 poodi. Traditsiooniliselt käitleb ICG raha ainult pangakontode või oma agendivõrgustiku kaudu. luteCrediti sularahaautomaatide kasutuselevõtuga teevad eri riikides tegutsevad tütarettevõtted järjest enam sularahatehinguid.

Tulubaas

Kontserni tulu koosneb järgmisest:

- (i) laenulepingute alusel klientidelt võetavad tasud ja intressid;
- (ii) erinevate makseteenuste eest klientidelt võetavad tasud (sh MasterCardi väljastamis- ja tehingutasud, kontserni sularahaautomaatide tasud);
- (iii) tulu varade müügist, näiteks viivislaenuportfellide müügist.

Kontserni tulu laenulepingutest koosneb järgmisest:

- (i) laenulepingutega seotud teenustasud, mida makstakse laenu taotluse vastuvõtmise ja töötlemise, laenu väljastamise ning kehtivate laenu tingimuste muutmise eest;
- (ii) intressid, mida makstakse tasumata põhisummal;
- (iii) mitmesugused tasud, mida kohaldatakse laenulepingu rikkumise või hilisema muutmise korral (nn lisatasud).

Kogu ICG laenuvaldkonna äritegevus rajaneb põhimõttel, et me vajame hea laenukäitumisega kliente ning tahame vältida probleemseid ja lepinguid rikkuvaid kliente. Sellest tulenevalt tuleb suurem osa kontserni intressi- ja teenustasutuludest klientidelt, kellel on hea laenukäitumine. Laenulepingu tingimuste rikkumisel maksmisele kuuluvad lisatasud on kehtestatud eesmärgiga kompenseerida kaotatud raha, mis oleks pidanud laekuma, kui klient oleks teinud laenumakseid vastavalt laenulepingule.

Kliendibaas ja portfelli

2021. aasta lõpu seisuga oli kontserni andmebaasis üle 811 000 üksikisiku (2020: üle 660 000 üksikisiku). Naiste osakaal oli 40% ja meeste osakaal 60%. Umbes 68% klientidest on kasutanud meie teenuseid ka varem ning on vähemalt ühe laenu juba edukalt tagasi maksnud. Klientide vanus peegeldab konkreetse riigi elanikkonna vanuselist läbilõiget.

Laenuportfelli puhaskväärtus (st laenu nõuete jääk korrigeerituna laenu väärtuse languse katteks moodustatud allahindlusega) kasvas 2021. aastal 33% tasemele 105 372 tuhat €.

2021. aasta lõpu seisuga moodustasid laenudest ligikaudu 36% laenu tooted maksetähtajaga üle 12 kuu (2020: 23%) ja 64% laenu tooted maksetähtajaga kuni 12 kuud (2020: 77%).

Klientide laenukäitumise indeks (CPI) on näitaja, millega me mõõdame laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega, lähtudes klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. 2021. aastal (ja kuni aastaaruande koostamise kuupäevani) tehti keskmiselt 87,8% oodatavatest laenumaksetest vastavalt laenulepingutele või maksimaalselt 30-päevase viivitusega.

Kliendirahulolu

Kliendirahulolu mõõtmiseks kasutame soovitusindeksit (Net Promoter Score ehk NPS) mis mõõdab, kui tõenäoliselt kliendid meid oma sõpradele, perekonnaliikmetele, kolleegidele või tuttavatele soovitaksid. Selle põhjal saadud tagasisidest selgus, et rahulolevaid ja meie teenuseid soovitavaid kliente oli 88%, 6% olid neutraalsed ning kaebusi esines 6%-l. Võrreldes 2020. aastaga parandasime oma teenuseid soovivat kliendibaasi 6%, neutraalset kliendibaasi 2% ja kaebustega kliendibaasi 4%.

Kuulame oma kliente, õpime neilt ja täiustame saadud tagasiside põhjal pidevalt oma protsesse.

Meie kontorid on avatud iga päev, sh nädalavahetustel. Kliendid saavad meiega ühendust ööpäevaringselt ja seitse päeva nädalas läbi Mylute äpi. Mylute on laialdaselt kasutuses ja klientide poolt hästi vastu võetud. Mylute sõltumatu rahulolu soovitusindeks (NPS) on 89%. Kliendid saavad kodust lahkumata mugavalt sisse logida, taotleda laenu ning vaadata üle oma olemasolevate laenu andmeid.

Nõustame ja toetame kliente ka muude suhtluskanalite kaudu, nagu telefon, e-post, Facebook, WhatsApp, Viber ja veebivestlus, et pakkuda sujuvat kliendikogemust. Meie kontaktkeskus vastas 2021. aastal edukalt 2,6 miljonile kliendipäringule; 74% kõnedest vastasime 20 sekundi jooksul ja teenindasime oma kliente rõõmuga.

Meeskond

2021. aastal oli kontsernis keskmiselt 437 töötajat (2020: 369 töötajat). Meeskonna palgatase (koos lisatasudega) ületab nii kohalike turgude keskmist kui kontsernile teada olevate andmete kohaselt ka finantssektori palgataset. Meeskonna tööjõukulud 2021. aastal olid 8 959 tuhat € (2020: 8 089 tuhat €). Peame õigeks, et ettevõtte ja selle kasumi kasvamisest saab kõrgemalt tasustatud ka meie meeskond.

2021. aastal ei ole kontsern teinud investeerimis- ja finantseerimisstrateegias, finantseerimisstruktuuris, krediidiriski- ega likviidsuspoliitikas muudatusi. Vaata ka lisa 8.

Õigusriskid

Kontsern peab tagama, et riigiasutused tunnustaksid tema tegevust ja laenulepinguid. Kõikides riikides, kus me tegutseme, on laenuandmise eeltingimuseks riiklik tegevusluba või tunnustus ning rangete regulatsioonide järgimine. Riigipoolne tunnustamine ja seaduste järgimine on muidu tagatiseta laenude puhul kontsernile ja tema investoritele ainuke tagatis.

ICM sai 2008. aasta augustis Moldova valitsuselt tegevusloa mikrofinantseerimisalaseks tegevuseks. ICA sai Albaania keskpangalt väikelaene pakkuva mittepangast finantsasutuse tegevusloa 2015. aasta aprillis. Juulis 2017 sai tegevusloa ka ICMK. ICBG ja ICBH said tegevusload 2019. aasta kevadel.

ICE kui emaettevõtte ei tegutse valdkonnas, kus oleks vaja tegevusluba. ICE soovib olla läbipaistev ning selle tagamiseks avalikustab ta investoritele kvartaliaruandeid ja lähtub oma raamatupidamises IFRS-i standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Laenulepingute tingimusi ja nende muutmist kontrollib kontserniväline advokaat. Lepingutingimuste täitmist jälgitakse ning kõigist raskustest nende rakendamisel kohalikus kohtusüsteemis antakse teada.

Investorsuhted

Alates eurovõlakirjade noteerimisest Frankfurdi börsil 2019. aastal avaldab kontsern kvartaliaruandeid ning lisaks ka börsieeskirjades nõutud eriaruandeid. Enne eurovõlakirjade noteerimist korraldas kontsern kõikjal Euroopas väärtpaperite pakumise seotud kohtumisi investoritega ning on jätkanud turu parima tava kohast avatud suhtlust ka pärast noteerimist. Ka ICE tütarettevõtted arendavad suhteid kohalike investorite ja ühisrahastusplatvormidega ning sõlmivad laenulepinguid, kui intressimäärad on soodsad, võttes arvesse ka valuutariski.

Investoritele võlgnetavate summade kaalutud keskmine aastane intressimäär oli ligikaudu 12% (2020: 13%). 2021. aastal investoritele makstud intresside kogusumma oli 8942 tuhat € (2020: 7937 tuhat €). Kontsern täitis probleemideta kõik oma kohustused.

Keskond, sotsiaalvaldkond ja juhtimine

Äritegevuse kasvu tagavad kvaliteetsed ja kliendisõbralikud teenused, mis on ühtlasi jätkusuutlikud. Panustame kestlikusse mitmel viisil. Vähendame oma ökoloogilist jalajälge digitaliseerimisega. Selle abil säästame paberit, aga mis veelgi olulisem – kui meie 800 000 klienti ja ligikaudu 10 000 partnerorganisatsioonide töötajat kasutavad meiega suhtlemiseks nutiseadmeid, vähendame ka transpordist tekkivat keskkonnamõju. Oleme kõigis riikides, kus tegutseme, arvestatav maksumaksja ning toetame tugevasti kohalikku elu. IuteCredit toetab finantskirjaoskust, tervislikke eluviise ja sotsiaalse keskkonna parandamist.

Parandame sotsiaalset keskkonda

- ICG on vastutustundlik laenuandja, kes pooldab täielikku läbipaistvust ja läbipaistvat hinnakujundust ning hoidub varjatud kuludest. Pangateenustega puudulikult hõlmatud turgudel pakume klientidele finantseerimist nende igapäevaste esmavajaduste ja elustiili parandamiseks.
- 2021. aasta jooksul on võetud kodumajapidamistes kasutusele vähemalt 75 000 kaasaegset tarbekaupa (kodumasinad ja nutitelefonid), mis parandavad klientide elukvaliteeti ja ökoloogilist jalajälge. Erinevalt paljudest muudest riikidest ei ole Balkani riigid veel jõudnud ületarbimise faasi.
- Käibemaksuga maksustatavaid kaupu müüvate kaupmeeste poolt väljastatud krediit tõi riigieelarvesse vähemalt 15 miljonit € täiesti läbipaistvat käibemaksutulust. Tuleb arvesse võtta, et turgudel, kus IuteCredit tegutseb, on hallil majandusel suur osakaal.
- ICG maksis Moldovas, Albaanias, Makedoonias, Bosnia ja Hertsegoviinas, Bulgaarias ja Eestis ligikaudu 4,9 miljoni € väärtuses tööjõu- ja tulumaksu ning 1,4 miljonit € ettevõtte tulumaksu.
- ICG jätkas Moldovas üleriigilise finantshariduse kampaania „Rahatark põlvkond” („A Financially Smart Generation”) toetamist, mille raames antakse lastele ja noorukitele rahatarkust. Kampaaniat toetab haridus- ja teadusministeerium koostöös Junior Achievement Moldova, tarbijakaitse ja turujärelevalve agentuuri ning Moldova Ameerika Kaubanduskojaga.

- ICG pakub tuge inimestele, kes kõige rohkem abi vajavad. Ülestõusmispühade ajal valmistas ICM Cahulis toidu- ja tarbeesemete pakke ja jagas need 60 abivajavale perele. ICM meeskond jagas pakke ka jõulupühade ajal ning veetis aega erinevaid haigusi põdevate laste ja eakatega. ICBG töötajad toimetasid toiduvarusid eakatele abivajajatele.
- ICMK korraldas ühisprojekte SOS Lastekülaga ning ICMK töötajad osalesid selles aktiivselt.
- ICG toetas kohalikke haiglaid ja meditsiinitöötajaid. ICA toetas erinevaid meditsiinilisi tegevusi alates haigetele lastele vere loovutamist kuni rinnavähialase teadlikkuse tõstmiseni. ICE oli Eestis üks PAI kampaania võtmesponsoreid 50 000-eurose annetusega. Kampaaniaga toetati tervishoiutöötajaid ning annetused konverteeriti PAI kaartideks, mida õed ja hooldajad said kasutada meelelahutuseks ja vaba aja veetmiseks.
- ICG annetas kaitse- ja muud meditsiinarustust mitmele koroonapandeemiaga võitlevale tervishoiuasutusele. Makedoonias annetasime pensionäride ühenduste liidule desinfitseerimisvahendeid ja spetsiaalseid hoidikuid, et tagada eakatele koroonakriisi ajal turvaline suhtlemiskeskkond. Spondeerisime pensionäride spordivõistlusi.
- ICA toetab erinevaid spordiklubisid ja rahvaspordiüritusi, näiteks Tirana maratoni Albaanias.
- ICG toetab kultuuriüritusi ja -organisatsioone. Bosnias ja Hertsegoviinas toetasime üliõpilaste kunstikonkurssi Sarajevos ning Sarajevo kultuuri- ja noortekeskust. Makedoonias toetasime Ohrid Beachi filmifestivali.
- ICG spondeeris e-kaubanduse konverentsi Makedoonias ja *fintech*'i konverentsi Moldovas, et jagada oma valdkonna parimaid kogemusi.

Vähendame oma tegevuse keskkonnamõju

- Pakume oma klientidele võimalust kasutada täisdigitaalseid teenuseid, vähendades tarbetut paberimajandust ja väljatrükitava paberi hulka.
- Mylute äppi on alla laaditud 180 000 korda ja 2021. aastal aitas see vältida vähemalt 93 043 laenulepingu ja täiendava dokumendi väljaprintimist. See tähendab umbes järgmist:
 - välja trükkimata jäi 900 000 A4 paberilehte ehk päästsime 90 puud;
 - ligikaudu 900 000 A4 lehe printimata ja skaneerimata jätmise on aidanud vältida umbes 1800 kilogrammi süsinikdioksiidi eraldumist printeritele/skanneritele elektri tootmisel (eeldades 2g CO₂ prinditud ja skaneeritud A4 puhul);
 - vältisime ligikaudu 40 m² köetava ja ventileeritava dokumendiarhiivi kasutamist 5 aasta jooksul, mille süsinikujalajälg oleks olnud 2000 kg CO₂ (eeldades, et kütte ja ventilatsiooni haldamiseks on vaja 10 kg CO₂ ühe m² kohta aastas).
- Veelgi olulisem on see, et 90 000 digitaalselt sõlmitud laenulepingut on säästnud meie klientidele laenu taotlemiseks ja laenulepingu allkirjastamiseks vähemalt 150 000 füüsilist kohalesõitu (arvestades laenu heakskiitmise 60% määra). Kui eeldada, et keskmine käik lähima lute partneri juurde või lute filiaali ja tagasi on vähemalt 3 kilomeetrit või 30 minutit, on digitaliseerimine lutes säästnud vähemalt 450 000 kilomeetrit ja 9375 tööpäeva tarbetu sõitmise arvelt.
- Kaardita sularahaautomaatide piloteerimine toetab digirevolutsiooni, mis vähendab vajadust plastkaartide järele ja vähendab plastijäätmeid.
- Kasutatud paber suunatakse taaskasutusse ja paberi kasutust vähendatakse veelgi, kasutades tualettruumides õhk-käsikuivateid.
- Elektri säästmiseks on kontorites üle mindud LED-valgustitele ning elektripuuduse ajal on energiatarbimise vähendamiseks välisvalgustid välja lülitatud.

Motiveeritud töötajad

- Kõigis kontserni ettevõtetes rakendatakse täielikult mittediskrimineerimise ja kaasamise poliitikat.
- Kontsernis on saavutatud tasakaalustatud sooline mitmekesisus.
- Pakume oma töötajatele töö- ja enesetäiendamise võimalusi täiendõppe, meeskonnakoolituste ja atraktiivsete lisatasude näol. Meie ainulaadse programmiga „Külastage maailma“ („Visit the world“) premeerisime oma parimaid töötajaid reisidega, et nad saaksid tutvuda teiste edukate ettevõtetega teistes riikides.
- Töötajate tervis ja ohutus on prioriteet. Albaanias oli luteCredit üks esimesi ettevõtteid, kes pakkus töötajatele võimalust vaksineerida ennast töökohal COVID-19 vastu. Algatus sai eeskujuks teistele ettevõtetele, suurendades seeläbi vaksineerimiste arvu kogu riigis.
- Pakume kõigile lute töötajatele eraravikindlustust ja rahalist toetust mitmesuguste sündmuste puhul.
- COVID-19 pandeemia ajal võtsime kasutusele vajalikud meetmed oma töötajate kaitseks – näomaskid, läbipaistvad töölaua eraldajad, katsime töötajate taksokulud jms. Pakkusime võimalusi kodus töötamiseks ja varustasime oma töötajad sülearvutitega.

Eesmärgid aastaks 2022

2022. aastaks on kontsern seadnud endale järgmised eesmärgid:

- üle 300 000 lepingutingimusi täitva tulutoova kliendi
- üle 210 000 tuhande € väljastatud laene
- toimivate laenude põhiosa portfelli väärtus aasta lõpuks 130 000 tuhat €
- müügitulu üle 75 000 tuhande €
- puhaskasumi marginaal vähemalt 10%.

Kontsern kavatseb suurendada toimiva laenude põhiosa portfelli osakaalu 2022. aasta lõpuks vähemalt 80%-ni ning parandada klientide laenukäitumise indeksit (CPI > 88%), ilma et tegevuskulude osakaal võrreldes intressituluga märkimisväärselt kasvaks.

Kontsern võib korrigeerida aasta keskel oma eesmäärke vastavalt kohalike valuutade kursside kõikumisele. Valuutarisk võib saada mitmes riigis äri kasvu takistavaks teguriks.

Kontsern võib laiendada oma äritegevust, omandades teisi finantssektorisse kuuluvaid ettevõtteid.

5 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

5.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	Lisad	2021	2020
Tuhandetes eurodes			
Intressi- ja muu sarnane tulu	9	48 349	44 477
Intressi- ja muu sarnane kulu	10	-14 371	-10 997
Intressi- ja vahendustasutulu kokku		33 978	33 481
Muud tasud ja leppetrahvid	11	8 194	7 890
Muu teenustasutulu kokku		8 194	7 890
Muud tulud		4 670	3 723
Laenude allahindlus	12	-16 322	-18 756
Äritulud kokku		30 520	26 338
Tööjõukulud	13	-8 957	-8 159
Amortisatsioonikulu	20, 21, 22	-2 613	-1 742
Muud tegevuskulud	14	-13 092	-8 302
Tegevuskulud kokku		-24 662	-18 203
Kasum õiglasel väärtuses kajastatavatest finantsvaradest	27	842	0
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest		1 183	-1 958
Finantstulud/-kulud kokku		2 025	-1 958
Kasum enne tulumaksu		7 884	6 176
Tulumaksukulu	15	-1 816	-933
Aruandeaasta puhaskasum		6 068	5 243
Muu koondkasum			
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse:			
Kursivahede mõju välismaiste äriüksuste tulemuste ümberarvestamisele		1 179	-1 761
Koondkasum kokku		7 247	3 482
Kasumiosa, mis kuulub:			
emaettevõtte omanikele		7 247	3 482
Koondkasum kokku, mis kuulub:			
emaettevõtte omanikele		7 247	3 482

Lisad lehekülgedel 16–61 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

5.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisad	31.12.2021	31.12.2020
Varad			
Raha	16	46 324	19 453
Klientidele antud laenud	12, 17	105 372	79 187
Edasilükkunud tulumaksuvarad		179	104
Muud varad ja ettemaksed	18	3 553	3 870
Müügiks hoitavad varad		17	25
Muud finantsinvesteeringud	19	2 739	7 196
Materiaalne põhivara	20	1 076	978
Vara kasutusõigus	21	1 587	2 113
Immateriaalne põhivara	22	5 939	3 693
Varad kokku		166 786	116 619
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Laenud ja võlakirjad investoritelt	23	133 944	89 313
Rendikohustised	23	1 765	2 121
Võlad tarnijatele ja muud võlad	24	1 387	1 051
Tasumisele kuuluvad tulumaksukohustised	24	638	238
Edasilükkunud tulumaksukohustised	24	882	655
Muud kohustised	24	2 586	1 753
Kohustised kokku		141 202	95 131
Omakapital			
Aksiakapital	25	10 000	10 000
Kohustuslik reservkapital		799	537
Realiseerimata kursivahed		-510	-1 689
Jaotamata kasum		15 295	12 640
Omakapital kokku		25 585	21 488
Kohustised ja omakapital kokku		166 786	116 619

Lisad lehekülgedel 16–61 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 18. 02. 2022
 Signature / allkiri
 KPMG, Tallinn

5.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes		Aktsiakapital	Reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
	01.01.2020	10 000	398	72	8 035	18 506
Aruandeaasta kasum		0	0	0	5 243	5 243
Muu koondkasum						
Välisvaluuta ümberarvestamine		0	0	-1 761	0	-1 761
Koondkasum kokku		0	0	-1 761	5 243	3 482
Sissemaksed reservidesse		0	138	0	-138	0
Dividendid		0	0	0	-500	-500
	31.12.2020	10 000	138	-1 689	12 640	21 488
	01.01.2021	10 000	138	-1 689	12 640	21 488
Aruandeaasta kasum		0	0	0	6 068	6 068
Muu koondkasum						
Välisvaluuta ümberarvestamine		0	0	1 179	0	1 179
Koondkasum kokku		0	0	1 179	6 068	7 247
Sissemaksed reservidesse		0	262	0	-262	0
Dividendid		0	0	0	-3 150	-3 150
	31.12.2021	10 000	401	-510	15 296	25 585

Lisateave aktsiakapitali kohta on toodud lisades 15 ja 25.

Lisad lehekülgedel 16–61 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

5.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisad	2021	2020
Ettemaksed partneritele laenude väljastamiseks		-25 956	-11 444
Partneritelt laekunud maksed		33 424	36 164
Tarnijatele tasutud võlad		-18 203	-12 384
Ostjatelt laekunud võlad ja muud nõuded		2 374	862
Inkassofirmadelt laekunud summad		27 758	22 561
Makstud töötasud, neto		-6 704	-5 308
Tasutud maksukohustised, v.a ettevõtte tulumaks		-4 877	-2 977
Makstud ettevõtte tulumaks		-1 437	-1 861
Klientidele väljamakstud summad		-67 578	-47 401
MasterCardi arvelduskonto muutus		-17 312	-8 206
Klientidelt laekunud põhiosa tagasimaksed		41 649	29 435
MasterCardi klientidelt laekunud põhiosa tagasimaksed		12 556	4 484
Intressid, teenus- ja muud tasud		21 104	15 001
Rahavood äritegevusest kokku		-3 202	18 926
Põhivara soetamine		-1 931	540
Laekunud varade müügist		3	0
Tasutud muude finantsinvesteeringute eest		-2	-7 280
Laekumised muudest finantsinvesteeringutest		5 907	6 457
Rahavood investeerimistegevusest kokku		3 979	-284
Investoritelt saadud laenud		111 536	51 413
Investoritele tagasi makstud laenud		-74 332	-42 341
Arvelduskrediidi kasutamine	23	3 282	0
Arvelduskrediidi tagasimaksed	23	-1 606	-5 162
Rendilepingute põhiosa maksed	21	-977	-873
Makstud intressid		-8 942	-7 937
Makstud dividendid	15	-3 150	-500
Tasutud muude finantseerimistegevuse eest		0	-38
Laekumised muust finantseerimistegevusest		2	4
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		25 813	-5 434
Raha ja rahalähendite muutus		26 724	13 208
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses		19 453	6 733
Raha ja rahalähendite muutus		26 724	13 208
Valuutakursside muutuste mõju		148	-488
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	16	46 324	19 453
		31.12.2021	31.12.2020
Raha ja rahalähendid sisaldavad			
Raha kassas		420	223
Piiranguteta arveldusarve		45 904	19 230

Kontsern on liigitanud rendimaksete põhiosa maksed finantseerimistegevuse ja intressimaksed äritegevuse rahavoogude alla, lähtudes kontserni valitud intressimaksete esitusviisist, ning lühiajalised rendimaksed ja madala väärtusega vara rendimaksed äritegevuse rahavoogude alla.

Lisad lehekülgedel 16–61 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

6.1 Üldinformatsioon ettevõtte kohta

AS-i luteCredit Europe (edaspidi ka: ettevõtte) ja tema tütaretevõtete (edaspidi koos ka: kontsern) 2021. aasta 31. detsembril lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kinnitati esitamiseks juhatuse otsusega 18. veebruaril 2022. Eesti äriseadustiku kohaselt peab juhatuse koostatud majandusaasta aruande koos konsolideeritud finantsaruannetega kinnitama esmalt nõukogu ja seejärel aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus jätta juhatuse koostatud ja esitatud majandusaasta aruanne kinnitamata ja nõuda uue aruande koostamist.

AS luteCredit Europe (edaspidi ka: ettevõtte või ematettevõtte) on Eestis registreeritud aktsiaselts registrijärgse asukohaga aadressil Maakri 19/1, Tallinn, Eesti Vabariik.

luteCredit SRL, luteCredit Albania SHA, luteCredit Macedonia DOOEL–Skopje, MKD luteCredit BH d.o.o. Sarajevo, lutePay Bulgaria EOOD ja luteCredit Bulgaria EOOD on tarbimislaene pakkuvad krediitiasutused, mille ainuomanik on AS luteCredit Europe. Luksemburgis asuv tütaretevõtte luteCredit Finance S.a.r.l. tegutseb kogu kontserni finantsvahendajana.

2020. aastal asutatud tütaretevõttel Velox Pay S.H.P.K 2021. aastal äritegevus puudus.

Käesolev aastaaruanne sisaldab AS-i luteCredit Europe ja tema tütaretevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Kontserni struktuuri on kirjeldatud täpsemalt lisas 26. Suhteid kontserni teiste seotud osapooltega on kirjeldatud lisas 28.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Kui ei ole märgitud teisiti, on järgnevalt esitatud arvestuspõhimõtteid kasutatud järjepidevalt kõikidel käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud perioodidel.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

6.2 Standardite ja arvestuspõhimõtete uute muudatuste tõlgendamine ja rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud eelmise finantsaastaga võrreldes järjepidevalt, välja arvatud järgmised uued ja/või muudetud IFRS-standardid, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2021. Aruandeperioodil ei ole kontsern rakendanud ennetähtaegselt ühtegi muud standardit, tõlgendust ega muudatust, mis on vastu võetud, kuid pole veel jõustunud.

Standardite IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused – Viiteintressimäärade reform (teine etapp)

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega nähakse ette ajutised vabastused, mis käsitlevad mõju, mida finantsaruandlusele avaldab IBOR-viiteintressimäärade asendamine alternatiivse peaaegu riskivaba intressimääraga (RFR). Muudatused sisaldavad praktilisi abinõusid, mis:

- nõuavad, et lepingulisi muutusi või otseselt reformist tingitud rahavoogude muutusi käsitataks ujuva intressimäär muutustena ehk samaväärselt turuintressimäär muutusega;
- lubavad teha viiteintressimäärade reformiga nõutud muutusi riskimaandusinstrumentides ja riskimaandamise dokumentides ilma riskimaandamissuhet lõpetamata;
- võimaldavad ettevõtetele ajutise vabastuse selgelt eristatavuse nõude täitmisest, kui riskikomponendi riskimaandusinstrumendiks on määratud RFR instrument.

Muudatused ei avaldanud kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

6.3 Vastu võetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 2021. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardi IAS 37 muudatused: Kahjulikud lepingud – lepingu täitmise kulud

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega täpsustatakse, milliseid kulusid ettevõtte arvestab lepingu täitmise kulude kindlaksmääramisel, et teha kindlaks, kas leping on kahjulik. Esmase rakendamise kuupäeval kajastatakse muudatuste rakendamise kumulatiivset mõju jaotamata kasumi või vajadusel muude omakapitali komponentide algsaldo korrigeerimisega. Võrdlusandmeid ei korrigeerita.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Iga-aastased IFRS-i edasiarendused 2018–2020

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud kolme muudatust:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos uutel tingimustel arvestatud rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid, sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid.
- IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustega eemaldatakse illustreeriv näide number 13, mis tekitab praktikas nii rentniku kui ka rendileandja jaoks segadust seoses renditud vara parenduste kajastamisega. Muudatuse eesmärk on eemaldada segadust tekitav illustreeriv näide.
- IAS 41 „Põllumajandus“ muudatustega kaotatakse nõue kasutada põllumajandusvarade õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavoogusid. Varem nõuti IAS 41-ga, et ettevõtte kasutaks õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavooge, kuid ei nõutud maksueelse diskontomäära kasutamist nende rahavoogude diskonteerimiseks.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 16 „Materiaalne põhivara“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem, rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

IAS 16 muudatustega nõutakse, et materiaalse põhivara objektide vajalikku asukohta ja tööseisundisse viimise jooksul toodetud esemete müügist saadud tulu tuleb kajastada kasumiaruandes koos nende esemetega seotud kuludega ning nende kulude suurust tuleb mõõta vastavalt IAS 2 mõõtmisnõuetele.

Muudatusi tuleb rakendada tagasiulatuvalt, kuid ainult nende materiaalsete põhivara objektide suhtes, mis viiakse vajalikku asukohta ja tööseisundisse kõige varasema perioodi alguses, mis on esitatud aruandes, mille koostamisel ettevõtte muudatusi esmakordselt rakendab, või pärast seda. Muudatuse esialgse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis (või vajaduse korral mõnel muul asjakohasel omakapitali kirjel) algsaldo korrigeerimisena kõnealuse varaseima esitatud perioodi alguses (kui see on vajalik). EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatusega ajakohastatakse IFRS 3 viide 2018. aasta finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule 1989. aasta raamistiku asemel. Samal ajal lisatakse muudatustega IFRS 3 uus lõik, milles on selgitatud, et tingimuslikke varasid ei saa omandamise kuupäeval kajastada. EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 12 muudatused: Edasilükkunud tulumaks ühest tehingust tulenevatelt varadelt ja kohustistelt

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused, nt rendid ja kasutuselt kõrvaldamise kohustised. Rentide ja kasutuselt kõrvaldamise kohustiste puhul tuleb nendega seotud edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi kajastada alates varaseima esitatud võrdlusperioodi algusest ning vastava kuupäeva seisuga kajastada mis tahes kumulatiivne mõju jaotamata kasumi või muu omakapitali komponendi korrigeerimisena. Kõikide muude tehingute puhul rakendatakse neid muudatusi tehingute suhtes, mis toimuvad pärast varaseima esitatud perioodi algust.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem, rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise lõpetamiseks. EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 muudatused: Arvestushinnangute määratlus

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem, rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega esitatakse mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus, millega selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahasummad, millega on seotud mõõtemääramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost – täpsustatakse, et ettevõtte koostab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega seotud eesmärgi.

Arvestushinnangu koostamine hõlmab mõlemat järgmist toimingut:

- valitakse mõõtemeetod (hindamismeetod) – nt hindamismeetod, mida kasutatakse eeldatavast krediidikahjust tuleneva allahindluse mõõtmiseks standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamisel;
- valitakse valitud mõõtmismeetodi rakendamisel kasutatavad sisendid – nt oodatavad rahavood garantiikohustuste eraldise kindlaksmääramisel standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ rakendamisel.

Sisendite või mõõtemeetodite muutuste mõju peegeldub arvestushinnangute muutuses. Arvestuspõhimõtete määratlust ei muudetud.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Standardi IAS 1 ja IFRS-i rakendusjuhendi nr 2 muudatused: Arvestuspõhimõtete avalikustamine
(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatused sisaldavad suuniseid olulisuse mõiste kohaldamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Standardi IAS 1 peamised muudatused hõlmavad järgmist:

- ettevõtetelt nõutakse peamiste arvestuspõhimõtete asemel oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitatakse, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist;
- selgitatakse, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni aruandele olulist mõju.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

6.4 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Koostamise alus

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlustandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud EL-i poolt. Alljärgnevalt on esitatud peamised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted. Neid põhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate puhul, kui ei ole märgitud teisiti.

Kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avalikustatud ka emettevõtte konsolideerimata põhjaruanded (finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne). AS-i luteCredit Europe konsolideerimata põhjaruanded on avalikustatud lisas 29 „Emettevõtte kui eraldiseisva majandusüksuse konsolideerimata põhjaruanded“. Emettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütarettevõtetesse, mida konsolideerimata põhjaruannetes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

Kui pole märgitud teisiti, on käesolev raamatupidamise aastaaruanne koostatud soetusmaksumuse põhimõttel. Kontsern liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on esitatud võrdlusandmed eelmise perioodi kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kirjete esitusviisi või liigituse muutmise korral liigitatakse ümber ka eelmise perioodi võrdlusandmed, kui vastavast arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti.

Aruandevaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes ning kõik summad on ümardatud lähima euroni, kui ei ole märgitud teisiti. Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluutad on järgmised: luteCredit SRL-i arvestusvaluuta on Moldova leu (MDL), luteCredit Albania SHA ja Velox Pay S.H.P.K arvestusvaluuta on Albaania lekk (ALL), luteCredit Macedonia DOOEL-Skopje arvestusvaluuta on Põhja-Makedoonia denaar (MKD), luteCredit Kosovo JSC arvestusvaluuta on euro (EUR), lutePay Bulgaria EOOD ja luteCredit Bulgaria EOOD arvestusvaluuta on Bulgaaria leev (BGN), MKD luteCredit BH d.o.o. Sarajevo arvestusvaluuta on Bosnia ja Hertsegoviina konverteeritav mark (BAM), luteCredit Europe AS-i ja luteCredit Finance S.a.r.l.-i arvestusvaluuta on euro (EUR).

Välisvaluuta

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on ka emettevõtte arvestusvaluuta. Kontsern määrab kindlaks iga üksuse arvestusvaluuta, mida kasutatakse üksuse finantsaruannete kirjendamisel.

Kontserni üksused võtavad kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele vastava arvestusvaluuta hetkekursiga ning need arvestatakse ümber esitusvaluutasse perioodi keskmise kursiga. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber aruandekuupäeval kehtivate arvestusvaluuta hetkekurside alusel.

Mitterahalised kirjed, mida kajastatakse soetusmaksumuse põhimõttel välisvaluutas, arvestatakse ümber esialgse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Konsolideerimisel arvestatakse välismaiste äriüksuste varad ja kohustised ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ning nende kasumiaruanded vastavate tehingute tegemise kuupäevadel kehtinud vahetuskurside alusel. Konsolideerimisega seotud ümberarvestamisel tekkivad kursivahed kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali osas muude reserve all ja kursivahede muutus kajastatakse muu koondkasumi aruandes välisvaluuta ümberarvestamise real.

Välisvaluutas tehtud tehingud kajastatakse eurodes tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskursi alusel. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse perioodi lõpus kehtiva ametliku vahetuskursi alusel. Kõik pärast tehingu toimumise kuupäeva valuutakurside muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes valuutaposisioonide ümberhindamisest saadud kasumi või kahjumina.

Peamised Euroopa Keskpanka ning Moldova, Albaania ja Põhja-Makedoonia keskpankade ametlikud valuutakursid (euro

suhtes), mida on kasutatud kontserni aastaaruande koostamisel, on järgmised:

Aruandekuupäev	MDL	USD	ALL	MKD	BGN	BAM
31. detsember 2020	21,1266	1,2271	123,70	61,694	1,9558	1,9558
31. detsember 2021	20,0938	1,1326	120,76	61,627	1,9558	1,9558
Aruandeperioodi keskmine	MDL	USD	ALL	MKD	BGN	BAM
2020	19,7414	1,1422	123,7659	61,6768	1,9558	1,9558
2021	20,9273	1,1827	122,4602	61,6282	1,9558	1,9558

Raha ja rahalähendid

Finantsseisundi aruandes kajastatakse raha ja rahalähendite all pangas ja kassas olevat raha ning lühiajalisi hoiuseid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ning väärtuse muutumise risk väike.

Konsolideeritud rahavoogude aruandes koosnevad raha ja rahalähendid rahast ning eespool määratletud lühiajalistest hoiustest.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad kontserni varade ja kohustiste raamatupidamisväärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustise maksustamisel aluseks võetav summa).

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustis tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib kontserni edasilükkunud tulumaksukohustis investeeringutelt Eesti tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Maksusüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõttel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud tingimuslik edasilükkunud tulumaksukohustis ettevõtte investeeringutelt tütarettevõtetesse. Kuna kontsern kontrollib tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tütarettevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Maksuerinevused

Eestis kajastatakse dividendide maksmisega seotud ettevõtte tulumaks tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, olenemata sellest, mis perioodi eest dividendid välja kuulutatakse või nende tegelikust maksekuupäevast.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Järgmises tabelis on toodud ettevõtte tulumaksu määrad erinevates riikides, võttes vajadusel arvesse ka kohalike maksuhaldurite seisukohti:

Ettevõtte tulumaksu määr		2021		2020	
Riik	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasumist väljamakstavad dividendid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasumist väljamakstavad dividendid	
Moldova	12%	6%	12%		6%
Albaania	15%	5%	15%		5%
Põhja-Makedoonia	10%	10%	10%		10%
Bosnia	10%	5%	10%		5%
Bulgaaria	10%	0%	10%		0%
Luksemburg	0%	10%	0%		10%
Eesti*	0%	20/80	0%		20/80

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud / identifitseerimiseks

18.02.2022
Signature / allkirjastatud
KPMG, Tallinn

* Eesti tulumaksuseaduse kohaselt on võimalik eelmise kolme kalendriaasta keskmise jaotatud kasumi ulatuses kohaldada vähendatud määra 14/86. Vähendatud tulumaksumäära rakendatakse vastavalt Eesti tulumaksuseaduse §-le 50¹.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb ettevõtte jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 15.

Konsolideerimise alus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ettevõtte ja tütarettevõtete (IuteCredit SRL, IuteCredit Albania SHA, Velox Pay S.H.P.K, IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje, MKD IuteCredit BH d.o.o. Sarajevo, IutePay Bulgaria EOOD, IuteCredit Bulgaria EOOD ja IuteCredit Finance S.a.r.l) raamatupidamise aruandeid. Vt ka lisa 26.

Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Kontroll on saavutatud, kui kontsern on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti üksnes juhul, kui:

- tal on mõjuvõim investeerimisobjekti üle (st olemasolevad õigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ning
- ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada kasumi suurust.

Üldiselt eeldatakse, et häälteenamusega kaasneb ka kontroll. Selle eelduse paikapidavuse kinnitamiseks ja juhul, kui kontsernile ei kuulu investeerimisobjekti häälteenamus või muu sellega võrdsustatav õigus, hindab kontsern, kas ta kontrollib konkreetset investeerimisobjekti, võttes arvesse kõiki olulisi fakte ja asjaolusid, nagu näiteks:

- lepingupõhine kokkulepe / lepingupõhised kokkulepped investeerimisobjekti teiste hääleomanikega;
- muudest lepingupõhistest kokkulepetest tulenevad õigused;
- kontserni hääleõigused ja potentsiaalsed hääleõigused.

Kontsern hindab kontrolli omamist investeeringuobjektis uuesti, kui faktidest ja asjaoludest ilmneb, et üks või mitu kolmest kontrollielemendist on muutunud. Kõiki tütarettevõtete poolt aasta jooksul omandatud või müüdud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab.

Kasum või kahjum ning iga komponent omistatakse kontserni emaettevõtte omanikele ja vähemusosalusele isegi juhul, kui selle tulemusel tekib vähemusosalusele negatiivne saldo. Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtete aruandeid nii, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleks kontserni arvestuspõhimõtetega kooskõlas. Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni majandusüksuste vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotust, kajastatakse omakapitalitehinguna.

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle ega säilita selles tütarettevõttes investeeringut, lõpetab ta tütarettevõtte varade (sh firmaväärtuse), kohustiste, vähemusosaluse ja omakapitali muude komponentide kajastamise ning kajastab kontrolli kaotamisega seotud kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, kuid säilitab selles tütarettevõttes investeeringu, lõpetab ta endise tütarettevõtte varade ja kohustiste kajastamise oma konsolideeritud finantsseisundi aruandes, kajastab kontrolli kaotamisel endises tütarettevõttes säilinud investeeringut selle õiglasel väärtuses ning seejärel kajastab seda ja kõiki summasid, mida endine tütarettevõtte talle võlgneb või mida ta ise võlgneb sellisele tütarettevõttele, kooskõlas asjakohaste IFRS-idega. Õiglane väärtus on kas õiglane väärtus finantsvara esmasel kajastamisel kooskõlas standardiga IFRS 9 või soetusmaksumus sidus- või ühisettevõttesse tehtud investeeringu esmasel kajastamisel.

Arvestuspõhimõtteid rakendatakse tütarettevõtetes omatavate osaluste konsolideerimisel järjekindlalt, võttes aluseks samad aruandeperioodid, mida kasutatakse emaettevõtte puhul. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel elimineeritakse kontsernisisesed tehingud ja saldod ning kontserni üksuste vaheliste tehingute tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühendusi kajastatakse ostumeetodil. Soetusmaksumuse mõõtmiseks liidetakse kogu üleantud tasu, mida hinnatakse omandamise kuupäeval õiglasel väärtuses, vähemusosaluste summaga omandatud ettevõttes. Iga äriühenduse puhul valib kontsern, kas ta kajastab vähemusosalust õiglasel väärtuses või proportsionaalse osana omandatud ettevõtte eristatavast netovarast. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ning kajastatakse halduskulude all.

Kui kontsern omandab ettevõtte, hindab ta kõigi omandatud varade ja kohustiste klassifitseerimist vastavalt lepingulistele, majanduslikele ja muudele asjakohastele tingimustele omandamise kuupäeva seisuga. See hõlmab ka varjatud tuletisinstrumentide eraldamist põhilepingutest, mille omandatav äriühing on sõlminud.

Omandaja üleantavat tingimuslikku tasu kajastatakse omandamise kuupäeva seisuga õiglasel väärtuses. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu üle ei mõõdeta ning selle järgnevat arveldamist kajastatakse omakapitalis. Varaks või kohustiseks liigitatud tingimuslikku tasu, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ rakendusallas kuuluv finantsinstrument, mõõdetakse õiglasel väärtuses, kusjuures õiglase väärtuse muutused kajastatakse vastavalt standardile IFRS 9 kasumiaruandes. IFRS 9 rakendusallas mittekuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse igal aruandekuupäeval õiglasel väärtuses, õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Firmaväärtust mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis vastab üleantud tasu ja vähemusosaluse, aga ka mis tahes eelnevalt omandatud osaluse kogusumma sellele osale, mis ületab omandatud eristatavat netovara ja -kohustisi. Kui üleantud tasu kogusumma on väiksem kui omandatud netovara õiglane väärtus, hindab kontsern uuesti, kas ta on teinud õigesti kindlaks kõik omandatud varad ja kohustised, ning vaatab üle toimingud, mida kasutati omandamise kuupäeva seisuga kajastatavate summade mõõtmiseks. Kui ka ümberhindamisel leitakse, et üleantud tasu kogusumma on väiksem kui omandatud netovara õiglane väärtus, kajastatakse kasum kasumiaruandes.

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortiseerita. Väärtuse languse testimiseks jaotatakse firmaväärtus raha genereerivatele üksustele ja iga aruandeperioodi lõpus tehakse väärtuse languse test. Firmaväärtust jaotatakse sellistele raha genereerivatele üksustele, mis eelduste kohaselt saavad kasu firmaväärtusega seotud äriühenduse sünergiast.

Investeeringud tütarettevõtetesse

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes (lisa 26) on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetodi puhul võetakse investeering algselt arvele soetusmaksumuses. Investeeringu raamatupidamisväärtust korrigeeritakse nii, et see kajastaks tütarettevõtte netovarast investorile kuuluva osa suuruse muutust alates omandamiskuupäevast.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustis teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Aktiivsetel turgudel põhineb finantsvarade ja -kohustiste, sh tuletisinstrumentide õiglane väärtus nende noteeritud turuhinnal.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- tase 1 — identsete varade ja kohustiste noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul;
- tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse hierarhia on toodud lisas 27.

Intressitulu kajastamine

Intressi- ja muu sarnane tulu

Intressitulu arvutamiseks rakendab kontsern finantsvarade (v.a varad, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, ning POCI finantsvarad ehk finantsvarad, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud) raamatupidamislikule koguväärtusele sisemist intressimäära. Finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud ning mis kuuluvad seega 3. krediidiriski rühma (viivislaenu), rakendab kontsern intressitulu arvestamisel sisemist intressimäära finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse netosummale. Kui selline finantsvara peaks taastuma nii, et tema väärtus pole enam krediidiriski tõttu langenud, hakkab ka kontsern intressitulu järele tavapärasel viisil arvestama. POCI finantsvarade puhul rakendab kontsern intressitulu arvestamisel finantsvara korrigeeritud soetusmaksumusele krediidiga korrigeeritud sisemist intressimäära. Krediidiga korrigeeritud sisemine intressimäär on intressimäär, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood (sh krediidikahju) esmasel kajastamisel krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusse.

Sisemise intressimäära meetod

IFRS 9 kohaselt kajastatakse intressitulu sisemise intressimäära meetodil kõigi finantsinstrumentide puhul, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Sisemine intressimäär on määr, millega hinnangulisi tulevasi laekumisi finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul diskonteerides on tulemuseks antud finantsvara raamatupidamislik netoväärtus.

Vara sisemise intressimäära (ja seega ka korrigeeritud soetusmaksumuse) arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused, tasud ja kulud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks. Kontsern kasutab intressitulu kajastamisel tulumäära, mis kajastab parimat hinnangut selle kohta, milline oleks konstantne tulumäär laenu eeldatava eluea lõpuni. Seega võtab kontsern kajastamisel arvesse ka erinevaid intressimäärasid, mida võidakse laenule eri etappidel rakendada, ning muid toote eluea jooksul toimuda võivaid muutusi.

Muude tasude kajastamine

Muu teenustasutulu

IFRS 15 keskne põhimõte seisneb selles, et majandusüksus kajastab klientidele lubatud kaupade või teenuste võõrandamise müügitulu summas, mis vastab tasule, mida majandusüksusel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada. Selle keskse põhimõtte rakendamiseks on paigas viiesammuline mudel:

- kliendiga sõlmitud lepingu(te) tuvastamine
- toimingukohustuste tuvastamine lepingus
- tehinguhinna kindlakstegemine
- tehinguhinna jaotamine lepingus tuvastatud toimingukohustustele
- tulu kajastamine vastava toimingukohustuse täitmisel.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18.02.2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Laenulepingute tingimustega pannakse paika mõlema osapoole õigused ja kohustused laenusuhtes ning mõlemad osapooled peavad need kinnitama (ka müügiärgsete teenuste puhul, mida kontsern oma klientidele pakub).

Finantsinstrumendid

Esmane arvelevõtmine

Finantsvarad ja -kohustised (v.a klientidele antud laenud ja ettemaksed ning neile võlgnetavad summad) võetakse arvele tehingupäeval ehk päeval, mil kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool. Klientidele antud laenud ja ettemaksed kajastatakse raha ülekandmisel klientide kontodele. Investoritele võlgnetavad summad kajastab kontsern raha laekumisel kontsernile.

Finantsinstrumentide liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingulistest tingimustest ning nende juhtimiseks rakendatavast ärimudelist. Nagu kirjeldatud lisas 27, mõõdetakse finantsinstrumente algselt nende õiglases väärtuses (v.a õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustised), millele lisatakse või millest lahutatakse tehingukulud.

Kontsern kajastab kõiki oma finantsvarasid vastavalt nende lepingulistele tingimustele, kontserni valitud ärimudelile ning sellele, kes finantsvarast tulenevad rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, kas:

- korrigeeritud soetusmaksumuses,
- õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI) või
- õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVTPL).

Finantskohustisi (v.a laenukohustised ja finantsgarantiid) kajastatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, kui tegemist on kas kauplemiseesmärgil hoitavate tuletisinstrumentidega või on kohustis määratletud õiglases väärtuses kajastatavaks.

Finantsinstrumendid

Finantsvarad

Kontsern kajastab klientidele antud laene ning muid finantsinvesteeringuid korrigeeritud soetusmaksumuses vaid juhul, kui mõlemad alltoodud tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks;
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Pärast esmast kajastamist kontsern oma finantsvara enam ümber ei liigita, välja arvatud erandlikul juhul, kui kontsern omandab, müüb või lõpetab mõne ärivaldkonna.

Finantsvara kajastamine lõpetatakse, kui kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele. Samuti lõpetab kontsern finantsvara kajastamise juhul, kui ta on kõnealuse varaobjekti üle andnud ning üleandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele.

Finantsvara loetakse kontserni poolt üleantuks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- kontsern on kandnud üle oma lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevate rahavoogude saamiseks;
- kontsernil säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustuse tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse finantsseisundi aruandes algselt arvele nende soetusmaksumuses. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse emiteeritud võlakohustisi ja muid laenatud vahendeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mille

arvutamisel võetakse arvesse kõik emiteerimisega seotud alla- või juurdehindlused ning kulud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või tagasimaksmisel. Kui olemasolev finantskohustis asendatakse sama laenuandja teise kohustisega, millel on oluliselt erinevad tingimused, või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, käsitletakse sellist asendamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamise ja uue kohustise arvelevõtmisena. Erinevus esialgse finantskohustise raamatupidamisväärtuse ja makstud tasu vahel kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsvarade väärtuse langus

Eeldatava krediidikahju leidmise põhimõtted

Kontsern kajastab eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõikide laenude ja muude võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (käesolevas peatükis: finantsinstrumendid).

Eeldatavat krediidikahju mõõdetakse kas 12 kuu või eluea alusel sõltuvalt sellest, kas pärast esialgset arvelevõtmist on toimunud krediidiriski oluline suurenemine või kas vara käsitletakse krediidi tõttu langenud väärtusega varana. Põhimõtteid, mida kontsern krediidiriski olulise suurenemise hindamisel rakendab, on tutvustatud lähemalt lisas 8.

12 kuu eeldatav krediidikahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust, mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmneva võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest. Nii eluea kui ka 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju leitakse kollektiivselt.

Kontsern on kehtestanud põhimõtted, mille alusel iga aruandeperioodi lõpus hinnata, kas finantsinstrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, võttes arvesse makseviivituse tõenäosuse muutumist finantsinstrumendi järelejäänud kehtivusaja jooksul.

Eeltoodu alusel liigitab kontsern oma laenu kas 1., 2. või 3. krediidiriski rühma või finantsvaradeks, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostenud või tekkinud (POCI):

- 1. rühm: laenude esmasel arvelevõtmisel kajastab kontsern allahindluse 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenu, mis on 2. rühmast siia ümber liigitatud.
- 2. rühm: laenude puhul, mille krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab kontsern allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenu, mis on 3. rühmast siia ümber liigitatud.
- 3. rühm: laenu, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud. Kontsern kajastab allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel.
- POCI finantsvarad: finantsvarad, mille väärtus on juba esmasel kajastamisel krediidiriski tõttu langenud. Kõnealused varad võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses ning nendelt saadavat intressitulu kajastatakse edaspidi krediidiga korrigeeritud sisemise intressimäära alusel. Allahindlus kajastatakse või tühistatakse vaid ulatuses, milles eeldatav krediidikahju edaspidi muutub.

Selliste finantsvarade puhul, mille suhtes kontsernil ei ole mõistlikku ootust, et need kas täielikult või osaliselt sisse nõutakse, vähendatakse raamatupidamislikku brutoväärtust. Seda loetakse finantsvara kajastamise (osaliseks) lõpetamiseks.

Kahjumid finantsvara väärtuse langusest ja väärtuse languse tühistamised kajastatakse vara raamatupidamisväärtuse korrigeerimisena.

Krediidiriski hindamisel kasutab kontsern järgmisi põhinäitajaid: makseviivituse tõenäosus (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) ja makseviivituses olev riskipositsioon (EAD). Järgnevalt on võetud lühidalt kokku eeldatava krediidikahju arvutamise üldpõhimõtted:

- Makseviivituse tõenäosus

Makseviivituse tõenäosus on hinnang tõenäosusele, et prognoositava ajavahemiku jooksul tekib maksehäire. Maksehäire võib tekkida vaatlusaluse perioodi jooksul mõnel ajahetkel üksnes juhul, kui laenu kajastamist ei ole varem lõpetatud ja see on endiselt portfellis. Makseviivituse tõenäosus näitab, kui suur on tõenäosus, et laenuklent ei

suuda hinnangule järgneva 12 kuu jooksul rohkem oma lepingulisi kohustusi täita, ületades maksetähtaega üle 50 päeva.

- Makseviivituses olev riskipositsioon Makseviivituses olev riskipositsioon on hinnang riskipositsioonile tulevase makseviivituse hetkel, mille leidmisel on võetud arvesse pärast aruandekuupäeva riskipositsioonis tõenäoliselt toimuvaid muudatusi, sh põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi makseid (nii lepingujärgseid kui ka muid), eeldatavaid väljavõtmisi siduvate laenuandmiskohustuste pealt ning tähtaja ületanud maksete pealt kogunenud intressi.
- Makseviivitusest tingitud kahjumäär Makseviivitusest tingitud kahjumäär näitab majanduslikku kahju, mis võib tekkida, kui laenuklient ei suuda rohkem kui 50 päeva üle tähtaja olevaid lepingulisi kohustusi täita, ning see leitakse riigipõhiste kahjumäärade alusel, mis põhinevad varasemal kahjustatistikal. Selle leidmise aluseks on vahe lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate rahavoogude ja laenuandja eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude (sh tagatise realiseerimisest või krediitkvaliteeti parandavatest kokkulepetest, mida loetakse laenu lahutamatuks osaks ning mis ei kuulu seega eraldi kajastamisele) vahel. Tavaliselt näidatakse seda protsendina makseviivituses olevast riskipositsioonist.

IFRS 9 kohaselt leitakse makseviivitusest tingitud kahjumäär nii 1., 2. ja 3. rühma kui ka krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvaradeks liigitatud nõuete puhul. Nende makseviivitusest tingitud kahjumäärade sisendeid hinnatakse ja neid korratakse vajadusel iga majandusstsenaariumi puhul.

Järgnevalt on võetud lühidalt kokku eeldatava krediitkahju mudeli rakendamise üldpõhimõtted:

- 1. rühm: 12 kuu eeldatav krediitkahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediitkahjust, mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmneva võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest. Makseviivituse tõenäosus korrutatakse läbi prognoositava makseviivituses oleva riskipositsiooni (lisa 7) ja eeldatava makseviivitusest tingitud kahjumääraga ning diskonteeritakse seejärel esialgsele sisemisele intressimäärale lähedase intressimääraga.
- 2. rühm: Laenude puhul, mille krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab kontsern allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediitkahju alusel. Arvutuskäik on sarnane 1. rühma omaga (sh kaalutakse erinevaid võimalikke stsenaariume), kuid makseviivituse tõenäosus ja makseviivitusest tingitud kahjumäärad leitakse kogu instrumendi eluea kohta. Eeldatavad rahapuudujäägid diskonteeritakse esialgsele sisemisele intressimäärale lähedase intressimääraga.
- 3. rühm: Laenude puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, kajastab kontsern nende eluea jooksul eeldatava krediitkahju. Meetod on sarnane 2. rühma puhul kasutatavaga, kuid makseviivituse tõenäosuseks arvestatakse 100%.
- Finantsvarad, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud: Selliste finantsvarade väärtus on juba esmasel kajastamisel krediidiriski tõttu langenud.

Tulevikku vaatav informatsioon

Oma eeldatava krediitkahju hindamise mudelites toetub kontsern järgmisele tulevikku vaatavale informatsioonile (lisa 7):

- SKP kasv
- töötuse määr

Eeldatava krediitkahju hindamise mudelid ja nende sisendid ei pruugi alati peegeldada turutingimusi raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Selle vea parandamiseks tehakse aeg-ajalt erinevuste korrigeerimiseks ajutisi parandusi, kuid seda vaid juhul, kui erinevuste mõju on oluline.

Vaatlusalune periood

Üldjuhul võetakse ajalooliste andmete analüüsimisel vaatlusaluseks perioodiks vähemalt 12 kuu pikkune ajavahemik. 12-kuulist perioodi rakendatakse ka tulevikku vaatavate hinnangute andmisel.

Mahakandmine

Üle 365 päeva üle tähtaja finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kuna selliste nõuete laekumist ei peeta enam tõenäoliseks. Kui mahakantav summa on suurem kui kogunenud allahindlus, suurendatakse nende erinevuse võrra esmalt allahindluse summat ning seejärel saldeeritakse see raamatupidamisliku brutoväärtusega. Hilisemad laekumised arvestatakse maha krediitidikahjust tulenevatest kuludest.

Põhivara

Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Kui varaobjekti raamatupidamisväärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse varaobjekti viivitamata alla tema kaetavale väärtusele.

Kulud arvestatakse lineaarsel meetodil, millega kantakse vara soetusmaksumus selle hinnangulise kasuliku eluea jooksul kuludesse. Kasutatakse järgmisi amortisatsioonimäärasid:

Kategooria	Aastamäär
Võrgu- ja arvutitehnika	20%–50%
Mööbel	15%–33%

Amortisatsioonimäärad vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ning alati, kui ilmnevad asjaolud, mis võivad omada märkimisväärset mõju vara või varade rühma kasulikule elueale. Hinnangute muutuste mõju kajastatakse nii aruandeperioodis kui ka järgnevatel perioodides.

Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Äriühenduse käigus omandatud immateriaalse põhivara soetusmaksumus on selle õiglase väärtus omandamiskuupäeva seisuga. Pärast algset arvelevõttu kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Sisemiselt loodud immateriaalset vara, välja arvatud kapitaliseeritud arenduskulud, ei kapitaliseerita ning vastavad kulud kajastatakse kasumiaruandes kulu tekkimise perioodil.

Immateriaalne põhivara jaguneb piiratud ja piiramatult kasuliku elueaga varaks.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalset põhivara amortiseeritakse selle kasuliku eluea vältel ning selle väärtuse langust hinnatakse, kui esineb asjaolusid, mis viitavad väärtuse languse võimalikkusele. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortisatsiooniperiood ja -meetod vaadatakse üle vähemalt iga aruandeperioodi lõpus. Muutused vara eeldatavas kasulikus elueas või varast tuleneva majandusliku kasu eeldatavas tarbimismudelil muudavad vastavalt kas amortisatsiooniperioodi või -meetodit ning neid käsitatakse arvestushinnangute muutustena. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruandes immateriaalse põhivara funktsioonile vastavas kulukategoorias.

Piiramatult kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kuid selle väärtuse langust kontrollitakse üks kord aastas kas eraldi või raha genereeriva üksuse tasandil. Kasuliku eluea piiramatuks hindamise asjakohasust kontrollitakse üks kord aastas, et teha kindlaks, kas tegemist on endiselt piiramatult kasuliku elueaga varaga. Kui vara ei saa enam pidada piiramatult kasuliku elueaga varaks, liigitatakse see edasiulatuvalt ümber piiratud kasuliku elueaga varaks.

Uurimistevõimega seotud kulutused kantakse kuludesse nende tekkimisel. Konkreetse projektiga seotud arenduskulud kajastatakse immateriaalse põhivarana juhul, kui kontsern suudab tõestada järgmist:

- immateriaalse põhivara kasutus- või müügikõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- kontsern kavatab immateriaalse põhivara valmis saada ning tal on võimalik ja ta kavatab seda kasutada või müüa;
- kuidas vara hakkab tulevast majanduslikku kasu looma;
- vara arendamise lõpetamiseks on olemas piisavad vahendid;
- kontsern suudab usaldusväärselt mõõta vara arendustegevusega seotud kulutusi.

Pärast arendusväljaminekute algset arvelevõttu varana kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvestama hetkest, mil arendamine on lõpetatud ning vara on kasutamiseks valmis. Vara amortiseeritakse perioodi vältel, mil selle eeldatav tulevane kasu peaks realiseeruma. Arendusperioodi jooksul kontrollitakse vara väärtuse langust kord aastas.

Tarkvaralitsentse kajastatakse immateriaalse põhivarana vastavalt tarkvara soetamiseks ja kasutusele võtmiseks tehtud kulutustele. Tarkvara amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt, lähtudes tarkvara kasulikust elueast vastavalt tarkvara kirjeldusele/funktsioonidele. Amortisatsiooni arvustatakse lineaarselt 3–10 aasta jooksul.

Mittefinantsvara väärtuse langus ja kajastamise lõpetamine

Põhivara kajastamine lõpetatakse selle võõrandamisel (st kuupäeval, mil saaja saavutab vara üle kontrolli) või siis, kui vara kasutamisest ega võõrandamisest ei eeldata enam tulevast majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenev kasum või kahjum (netomüügitulu ja vara raamatupidamisväärtuse vahe) kajastatakse kasumiaruandes.

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas on mingeid märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud. Kui selliseid märke on või kui vara puhul nõutakse iga-aastaselt väärtuse languse kontrollimist, hindab kontsern vara kaetava väärtuse suurust. Kaetav väärtus määratakse kindlaks eraldi iga eraldiseisva varaobjekti kohta, välja arvatud juhtudel, kui vaatlusalusest varaobjektist ei tulene rahavoogusid, mis oleksid valdavas osas sõltumatud muude varade või vararühmade poolt loodavatest rahavoogudest.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nüüdisväärtuseni, kasutades maksueelset diskontomäära, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse suhtes ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Õiglase väärtuse ja müügikulude vahe suuruse hindamisel võetakse arvesse hiljutisi turutehinguid. Kui selliseid tehinguid ei leita, kasutatakse sobivat hindamismudelit. Nende arvutuste õigsust aitavad kinnitada hindamiskordajad, avalikult kaubeldavate ettevõtete noteeritud aktsiahinnad või muud kättesaadavad õiglase väärtuse näitajad.

Kontsern kasutab väärtuse languse hindamisel hiljutisi eelarveid ja prognoose, mis koostatakse eraldi kontserni iga sellise raha genereeriva üksuse kohta, millele varaobjektid on jaotatud. Need eelarved ja prognoosid koostatakse üldjuhul viie aasta kohta. Kaugemale kui viis aastat ette prognoositavate rahavoogude hindamisel arvutatakse välja ja kaasatakse kalkulasioonidesse ka pikaajaline kasvumäär.

Kui materiaalse või immateriaalse põhivara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, hinnatakse varaobjekt alla selle kaetavale väärtusele. Vara väärtuse languse kindlakstegemiseks viiakse läbi väärtuse languse test ning leitakse vara kaetav väärtus. Vara väärtuse langust testitakse vähemalt kord aastas, igal aruandekuupäeval, kui esineb vara võimalikule väärtuse muutumisele viitavaid asjaolusid. Varade väärtuse langust kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Varade (v.a firmaväärtuse) puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas esineb märke sellest, et varem kajastatud kahjum väärtuse langusest ei pruugi enam eksisteerida või võib olla vähenenud. Selliste märkide olemasolu korral hindab kontsern vara või raha genereeriva üksuse kaetavat väärtust. Varasematel perioodidel kajastatud kahjum väärtuse langusest tühistatakse vaid siis, kui eeldused, mida kasutatakse vara kaetava väärtuse kindlaksmääramiseks, on väärtuse langusest tingitud kahjumi viimase kajastamisega võrreldes muutunud. Allahindlust võib tühistada üksnes sel määral, et vara raamatupidamisväärtus ei ületaks selle kaetavat väärtust ega sellist raamatupidamisväärtust, mis oleks varal juhul (amortisatsiooni arvestamata), kui varasematel aastatel poleks vara väärtuse langust kajastatud. Tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus varasem kahjum vara väärtuse langusest.

Rendid

Kontsern kui rentnik

Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale).

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet, st kas lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Kui lühiajalised ja madala väärtusega vara rendilepingud välja arvata, kasutab kontsern kõigi rendilepingute kajastamiseks ja mõõtmiseks samu põhimõtteid. Kontsern kajastab rendikohustist rendimaksete tasumiseks ning kasutusõiguse vara, millega seotud alusvara on kontsernil õigus kasutada.

Kasutusõiguse varad

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle). Kasutusõiguse vara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Kasutusõiguse vara soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid. Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarselt kas rendiperioodi või vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul (sõltuvalt sellest, kumb on lühem), aastased amortisatsioonimäärad jäävad vahemikku 14–50%.

Kui rendiperioodi lõpus läheb renditava vara omandiõigus üle kontsernile või vara maksumus peegeldab ostuõiguse realiseerimise hinda, arvestatakse amortisatsiooni, lähtudes vara hinnangulisest kasulikkusest elueast.

Ka kasutusõiguse vara puhul hinnatakse väärtuse langust. Iga aruandeperioodi lõpus peab ettevõtte hindama, kas on mingeid märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud (st raamatupidamisväärtus ületab kaetavat väärtust). Kui selliseid märke esineb, tuleb hinnata vara kaetavat väärtust. Kui vara kaetav väärtus jääb alla tema õiglase väärtuse, millest on arvatud maha müügikulud, või kasutusväärtuse, ei ole vaja teist näitajat hinnata. Kui vara õiglase väärtuse ja müügikulude vahe leidmine pole võimalik, loetakse vara kaetavaks väärtuseks tema kasutusväärtus. Müügiks mõeldud varade kaetav väärtus võrdub nende õiglase väärtuse ja müügikulude vahega. Kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kuluna (v.a juhul, kui kahjum on tekkinud ümberhinnatud vara väärtuse langusest, mida käsitletakse ümberhindluse vähendamisenäna).

Rendikohustised

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern rendikohustised rendiperioodi jooksul tasumisele kuuluvate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed sisaldavad fikseeritud makseid (k.a sisuliselt fikseeritud makseid), millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid, muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määra, ning summasid, mida tuleb jääkväärtuse garantiide alusel eeldatavasti tasuda. Samuti loetakse rendimaksete koosseisu piisavalt kindlalt realiseerimisele kuuluva ostuõiguse realiseerimise hind ning rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et kontsern kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad rendimaksed, mis ei sõltu ühestki indeksist ega määra, kajastatakse kuluna perioodil, mil nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Kuna rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab kontsern rendimaksete nüüdisväärtuse leidmiseks oma alternatiivset laenuintressimäära rendiperioodi alguse seisuga. Pärast rendiperioodi algust suurendatakse rendikohustiste summat jooksvalt kogunenud intressi ning vähendatakse tehtud rendimaksetele võrra. Rendikohustiste raamatupidamisväärtus hinnatakse ümber ka juhul, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid (nt tulevased maksed muutuvad nende arvutamise aluseks oleva indeksi või määra muutumise tõttu) või alusvara ostuõiguse hinnangut.

Kontserni rendikohustisi kajastatakse nii kasutusõiguse varade ja rendikohustistena (vt lisa 21) kui ka finantskohustistena (vt lisa 23).

Lühiajalised ja madala väärtusega vara rendilepingud

Seadmete lühiajaliste rendilepingute (st rendilepingud, mille perioodi kestus selle algusest arvestades ei ületa 12 kuud ning mis ei sisalda ostuõigust) kajastamisel rakendab kontsern lühiajaliste rendilepingute puhul lubatud erandit. Madala väärtusega kontoritehnika rendi lepingute kajastamisel kasutab kontsern madala väärtusega rendilepingute puhul lubatud erandit. Lühiajaliste ja madala väärtusega vara rendilepingutega seotud rendimakseid kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Rendileandjana liigitab kontsern rendi selle jõustumise päeval kas kasutus- või kapitalirendiks. Kui kontsern leiab, et rendilepinguga antakse sisuliselt kõik alusvara omandiõigusega seotud riskid ja hüved üle, liigitatakse rendileping kapitalirendiks. Rendilepingud, mille puhul kontsern kõiki vara omandiõigusega seotud riske ja hüvesid üle ei anna,

liigitatakse kasutusrendiks. Kuna tegemist on äritegevusega seotud tuluga, kajastatakse renditulu rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna kasumiaruandes. Kasutusrendi sõlmimiseks peetud läbirääkimiste ja rendilepingu sõlmimisega seonduvad esmased otsekulutused lisatakse renditud vara raamatupidamisväärtusele ning need kajastatakse kogu rendiperioodi jooksul rendituluga samadel alustel. Tingimuslikud renditasud kajastatakse nende teenimise perioodi tuluna.

Kohustuslik reservkapital

Eestis peab aktsiaseltsi kohustuslik reservkapital olema vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kohustuslik reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest ning muudest eralditest, mis kantakse kohustuslikku reservkapitali seaduses või põhikirjas ettenähtud korras. Igal aastal tuleb kanda kohustuslikku reservkapitali vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab aktsiakapitalist 1/10.

Seotud osapooled

Kontserni aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtte ja emaettevõtte omanikud),
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda,
- eespool loetletud isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

7 Olulised raamatupidamislikud hinnangud, otsused ja eeldused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnalt otsuste tegemist, eelduste kasutamist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustiste suurust ning tingimuslike kohustiste avalikustamist. Nende eelduste ja hinnangute ebakindlus võib tuua kaasa tagajärgi, mis nõuavad varade või kohustiste raamatupidamisväärtuse olulist korrigeerimist hilisematel perioodidel. Kontserni arvestuspõhimõtete rakendamisel on juhtkond kasutanud aruandekuupäeva seisuga alltoodud otsuseid, tulevikku puudutavaid eeldusi ja muid peamisi hindamisega seotud ebakindluse allikaid, millega kaasnev märkimisväärne risk võib järgmisel majandusaastal põhjustada varade ja kohustiste raamatupidamisväärtuse olulisi korrigeerimisi. Olud ja tulevaste arengute kohta tehtud eeldused võivad kontsernist sõltumatute asjaolude tõttu muutuda. Kõnealused muudatused kajastatakse eeldustes nende ilmnemisel. Järgnevalt on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele kõige enam mõju avaldavad ja juhtkonnalt enim otsuste langetamist või eelduste kasutamist nõudvad kirjed ning vastavad otsused/eeldused.

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Finantsinstrumentide õiglane väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval, hetkel kehtival turutingimustel, tavapärase tehingus põhiturul (või soodsaimal turul) (st väljumishind), olenemata sellest, kas hind on otseselt jälgitav või määratakse kindlaks muud hindamistehnikat kasutades. Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik aktiivsete turgude andmete põhjal tuletada, tehakse õiglane väärtus kindlaks mitmesuguste hindamismeetodite abil, kus kasutatakse erinevaid hindamismudeleid. Võimalusel võetakse nende mudelite sisendid otse jälgitavatelt turgudelt, nende puudumisel määratakse õiglane väärtus aga hinnanguliselt.

Kui mõne finantsvara või -kohustise turuhinda pole võimalik leida, hinnatakse selle õiglast väärtust kas hiljuti sarnaste instrumentidega tehtud tehingutes kasutatud hinna alusel või selliste tehingute puudumisel rahvusvahelises finantskogukonnas usaldusväärseks peetavaid matemaatilisi mudeleid kasutades. Sellistes mudelites kasutatavates hinnangutes arvestatakse konkreetse vara või kohustise eripärade ning seda tüüpi varade või kohustistega kaasnevate mitmesuguste riskidega. Mõõtmismudelite piiratuse ning neis kasutatud eelduste ja näitajate võimaliku ebatäpsuse tõttu võib tekkida aga siiski olukord, kus vara või kohustise hinnanguline õiglane väärtus ei pruugi langeda täpselt kokku hinnaga, millega vara või kohustist oleks võimalik mõõtmiskuupäeval vahetada või arveldada.

Kontsern omab investeringut oma endises tütarettevõttes Kosovos, mida 31. detsembri 2021. aasta seisuga liigitatakse finantsinstrumendiks ning kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Selle investeringu väärtuse hindamiseks pole jälgitavaid noteeritud hindu ning seetõttu on juhtkond kasutanud selle asemel mittejälgitavaid sisendeid (tase 3). Kosovos asuva tütarettevõtte väärtuse hindamisel kasutatud sisendandmeid on kirjeldatud täpsemalt lisas 27.

Õiglase väärtuse mõõtmise tundlikkus muutuste suhtes mittejälgitavates turuandmetes

Allpool on toodud tundlikkusanalüüs valuutakursside ja intressiriskide ning teiste eeldatava krediitkahju arvutamisel kasutatavate tulevikku vaatavate sisendandmete suhtes, mis näitavad mõju, mida avaldab olulisemate mittejälgitavate sisendite asendamine mõistlike alternatiividega. Kõiki muutusi peale müügivalmiks liigitatud võlainstrumentide kajastatakse koondkasumiaruandes. Tundlikkusanalüüsi tegemisel kasutatakse mitmeid erinevaid meetodeid, nagu erinevate hinnaallikate hinnaerinevuste analüüsimine või mudeli sisendandmete korrigeerimine põhjendatud muutustega õiglase väärtuse mõõtmise metodoloogias.

Vahemikud ei ole võrreldavad ega sümmeetrilised, kuna mudeli sisendandmed ei lange enamasti soovitud/soovimatu vahemiku keskele.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Kahjum finantsvara väärtuse langusest

Eeldatava krediidikahju mudelis kasutatakse kolmeetapilist lähenemist, mille aluseks on finantsinstrumentide krediidikvaliteedi muutumine pärast nende esialgset arvelevõtmist.

Kontsern jälgib pidevalt kõiki varasid, mille puhul eeldatavat krediidikahju arvutatakse. Et teha kindlaks, kas instrumendi või instrumentide portfelli puhul tuleks arvutada välja 12 kuu või eluea jooksul eeldatav krediidikahju, hindab kontsern, kas pärast nende esmast kajastamist on krediidirisk oluliselt suurenenud. Kontsern loeb krediidiriski oluliselt suurenenuks, kui IFRS 9 kohane makseviivituse tõenäosus instrumendi eluea jooksul on pärast esmast kajastamist kahekordistunud.

Selle kõrval rakendab kontsern ka kvalitatiivset meetodit, mille kohaselt loetakse krediidiriski oluliselt suurenenuks ka siis, kui klient/laen tõstetakse kõrgendatud järelevalve all olevate klientide nimekirja või instrument restruktureeritakse. Teatud juhtudel võib kontsern võtta vastu ka otsuse liigitada sündmus makseviivituse asemel krediidiriski oluliseks suurenemiseks. Hoolimata krediidikvaliteedi järgu muutusest loetakse krediidirisk pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenuks aga juhul, kui lepinguliste maksetega ollakse üle 30 päeva üle tähtaja.

Kui eeldatavat krediidikahju arvutatakse sarnaste varade rühma kohta kollektiivselt, rakendab kontsern selleks, et hinnata, kas pärast nende esmast kajastamist on krediidirisk oluliselt suurenenud, kõigi varade puhul samu põhimõtteid.

Kontsern liigitab oma finantsinstrumente järgmiselt:

- 1. rühm – töötavad laenud, mis on kuni 30 päeva üle tähtaja
- 2. rühm – töötavad laenud, mis on 31–50 päeva üle tähtaja
- 3. rühm – kõik mittetöötavad laenud (üle 50 päeva üle tähtaja)
- finantsvarad, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud.

Oma eeldatava krediidikahju hindamise mudelites toetub kontsern mitmekesisele tulevikku vaatavale informatsioonile erinevate majandusnäitajate kohta, nagu SKP kasv ja töötuse määr.

Eeldatava krediidikahju hindamise mudelid ja nende sisendid ei pruugi alati peegeldada turutingimusi raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Selle vea parandamiseks tehakse aeg-ajalt erinevuste korrigeerimiseks ajutisi parandusi, kui erinevuste mõju oleks oluline.

Tulevikku vaatavad korrigeerimised tehakse lihtsustatud meetodil, võrreldes üheks aastaks pärast aruandekuupäeva prognoositud SKP aastakasvu ja töötuse määra muutust viimaste andmetega SKP kasvu ja töötuse määra muutuse kohta. Tulevikku vaatavate korrigeerimiste tundlikkust on käsitletud lisa 12.

Kontsern vaatab oma mudelid tegelike kahjude taustal regulaarselt üle.

Tegevuse jätkuvus

Kontserni juhtkond on hinnanud oma tegevuse jätkuvust ja on veendunud, et neil on piisavalt vahendeid, et lähitulevikus oma tegevusega jätkata. Juhtkond ei ole teadlik ka olulisest ebakindlusest, mis võiks kontserni tegevuse jätkamise suutlikkust oluliselt kahtluse alla panna. Seetõttu on raamatupidamise aastaaruanne endiselt koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõtte alusel.

Immateriaalse põhivara kapitaliseerimine

Kulude kapitaliseerimine kontserni süsteemi (LES) ja teiste IT-süsteemide arendamisel nõuab teatud eelduste kasutamist. IT-valdkonna töötajate palgakulude kapitaliseerimine põhineb töötajate tööaja arvestuslehtedel ning arendusprojekti osalevad töötajad pühendavad kuni 100% oma tööajast uue funktsiooni arendamisele. Seega kapitaliseeritakse kuni 100% projektiga seotud töötajate palgakuludest immateriaalse põhivara all.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Eraldised ja muud tingimuslikud kohustised

Kontsern tegutseb regulatiiv- ja õiguskeskkonnas, millele on omane tavapärasest kõrgem risk kohtuvaidlustesse sattuda. Seetõttu on kontsern oma tavapärase äritegevuse käigus osapooleks mitmetes kohtuvaidlustes ning vahekohtu- ja järelevalvemenetlustes nii Eestis kui ka teistes jurisdiktsioonides.

Kui kontsern on võimeline konkreetse juhtumiga seotud majandusliku kasu väljaminekut usaldusväärselt mõõtma ning peab seda tõenäoliseks, kajastatakse juhtumiga seotud kulude katteks eraldis. Kui väljaminekut peetakse kas ebatõenäoliseks või ei suudeta tõenäolise väljamineku suurust usaldusväärselt mõõta, avalikustatakse see raamatupidamise aastaaruandes tingimusliku kohustisena. Kui kontsern on aga arvamusel, et kõnealuste hinnangute eraldi avalikustamine võiks kahjustada vaidluse või menetluse lõpptulemust, kontsern oma raamatupidamise aastaaruandes üksikasjalikke andmeid eraldi iga vaidluse või menetluse kohta ei avalikusta.

Kõnealuste kahjude realiseerumise tõenäosuse ja ulatuse kindlaksmääramise subjektiivsuse ja ebakindluse tõttu lähtub kontsern mitmest tegurist, sh juriidilistest nõuannetest, konkreetse vaidluse või menetluse etapist ning varasematest andmetest sarnaste juhtumite kohta. Selliste otsuste tegemine on olulisel määral hinnanguline.

Rendiperioodi määramine pikendamise ja lõpetamise õigust sisaldavate rendilepingute puhul (kontsern kui rentnik)

Rendiperioodi määramisel arvestab kontsern rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust kasutatakse, ning rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust ei kasutata.

Kontsernil on mitmed pikendamise ja lõpetamise õigust sisaldavad rendilepingud. Nende kajastamisel peab kontsern hindama, kas kõnealuste õiguste kasutamine / kasutamata jätmine on piisavalt kindel. Seda tehes võetakse arvesse kõiki olulisi asjaolusid, mis loovad rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks majandusliku stiimuli. Pärast rendiperioodi algust hindab kontsern rendiperioodi pikkust uuesti, kui ilmneb mõni oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on kontserni kontrolli all ning mõjutab kontserni võimet kasutada oma õigust rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks (nt renditud vara oluline parendamine või kohandamine).

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

8 Finantsriskide juhtimine

Juhtkond jälgib pidevalt järgmisi näitajaid ning korrigeerib vajadusel oma tööprotsesse, laenupoliitikat või finantsjuhtimist:

- CPI ehk klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*): nõuetekohaselt tehtud laenumaksete ja eeldatud (lepingujärgsete) laenumaksete suhe (laenumaksete hiline mine lubatud üldjuhul 30 päeva). Indeksit mõõdetakse nii kogu laenuportfelli, erinevate laenutoodete ja kliendirühmade kui ka perioodide kohta. Kui indeksi väärtus on 100, siis on kõik laenumaksed tehtud õigeaegselt ilma ühegi viivituspäevata ja kooskõlas laenulepinguga. Kontserni eesmärk on saavutada indeksi väärtus mitte alla 88%, kuid see erineb sõltuvalt laenutootest, kliendirühmast, tegevuspiirkonnast ja kontorist;
- kontserni kohustised võrreldes laenuportfelliga: eesmärk on, et laenuportfell kasvaks kontserni kohustistest kiiremini;
- võlgade sissenõudmise määrad;
- iga töötaja tööoperatsioonide arv ja erinevatele operatsioonidele kuluv aeg – tööviljakuse tõstmiseks;
- Kontserni tegelikud majandustulemused võrreldes eelarves prognoositud tulemustega.

Kontsern analüüsib riskide tuvastamise ja juhtimise põhimõtteid ning toiminguid vastavalt kontserni tegevuse ja finantsseisundi muutustele mitu korda aastas. Tavapärase analüüsisagedus on kord kuus, kuid erakorraliste sündmuste puhul (näiteks valuutakursside järsu kõikumise korral või turul valitseva konkurentsiolekorra tõttu) reageeritakse kohe.

Välised riskid

Moldova, Albaania, Põhja-Makedoonia, Bosnia ja Bulgaaria makromajanduslik ja õiguslik olukord

Kontserni jätkusuutlikkus ja kasumlikkus sõltub nende riikide majanduslikust jätkusuutlikkusest. Kontsern jälgib iga päev oma koduturgude ajakirjandust, valuutakursse ning muutusi olulistes makromajanduslikes näitajates, nagu:

- SKP ja SKP elaniku kohta;
- kvartaalsed ekspordimahud;
- kvartaalsed sisetarbimise mahud;
- välismaal töötavate moldovlaste, albaanlaste, põhjamakedoonlaste, bosnia laste ja bulgaarlaste poolt koju saadetud raha kvartaalsed mahud;
- töötuse määr ja keskmine palk kuude kaupa;
- kvartaalsed andmed pankade laenu- ja hoiuseportfellide kohta;
- muudatused õigusaktides või valitsuses.

Kuid nagu selgus, et ole ka koduturgude regulaarne jälgimine piisav, et säästa meid sellistest ootamatustest nagu järelevalveasutuse algatatud probleemid Kosovos. Õnneks on meie omakapitali positsioon tugev ning me suudame selliste ootamatustega toime tulla.

Kontsern on Moldova Ameerika Kaubanduskoja aktiivne liige. Tegemist on ühega vähestest erasektori lobiorganisatsioonidest, kellega valitsus tulevase majanduspoliitikaga seotud küsimustes ning finantssektorit, tarbimislaene, tarbijakaitset ja õigusaktide jõustamist käsitlevate õigusaktide muutmise küsimustes konsulteerib. Ka kontserni peamised konkurendid on Ameerika Kaubanduskoja liikmed.

Makromajandusliku olukorra muutumine mõjutab kontserni laenupoliitikat. Kuna üldine makromajanduslik olukord on Balkanil ja Lõuna-Euroopa piirkonnas ebastabiilne, on kontsern lühendanud oma laenutoodete maksimaalset maksetähtaega.

Kapitalijuhtimine

Kontserni eesmärgid kapitalijuhtimisel on järgmised:

- Hoida maksimaalselt suur hulk kapitali töös ning vaba raha osakaal kontserni koguvarades alla 20%.
- Säilitada tugev kapitalibaas (üle 15%), mis toetab äritegevuse arengut ning aitab tagada vastavuse eurovõlakirjadele kehtivatele reeglitele. 2021. aastal suudeti kõnealune eesmärk ka saavutada. Vt ka lisa 23.
- Tagada investorite nõuded vastavalt kokkulepitud tingimustele. 2021. aastal suudeti kõnealune eesmärk ka saavutada.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Dividendide jaotamise ning aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta otsuseid tehes lähtuvad omanikud kontserni finantsseisundist.

Valuutakursside volatiilsus

Valuutakursi volatiilsuse arvutamiseks jälgitakse ettevõttes kasutatava välisvaluuta vahetuskursi muutumist, mis esitatakse hinnangulise protsendina konkreetse aruandeperioodi kohta ning kajastatakse kasumi või kahjumina.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus USD-EUR, MDL-EUR, ALL-EUR, MKD-EUR, BGN-EUR ja BAM-EUR vahetuskursi põhjendatult võimaliku muutuse suhtes eeldusel, et kõik teised muutujad jäävad samaks. Mõju maksueelsele kasumile näitab maksustamata kasumi osakaalu, võttes arvesse valuutakursside muutumist aruandeperioodil. Mõju omakapitalile näitab sama mõju omakapitalile. Arvutuskäigust on jäetud kõrvale mõju kontsernisestele laenudele ja muudele viitvõlgadele.

Valuuta	Tuhandetes eurodes 31.12.2021	Tuhandetes eurodes 31.12.2020	Keskmine kõikumine
MDL	20,0938	21,1266	20,6102
Valuutakursside muutus (MDL)	4,89%	1,34%	3,11%
Mõju maksueelsele kasumile (MDL)	1 904	-2 171	-133
Mõju omakapitalile (MDL)	1 065	-1 681	-308
USD	1,1326	1,2271	1,1799
Valuutakursside muutus (USD)	7,70%	-9,23%	-0,76%
Mõju maksueelsele kasumile (USD)	0	-14	-7
Mõju omakapitalile (USD)	0	-14	-7
ALL	120,76	123,70	122,2300
Valuutakursside muutus (ALL)	2,38%	-1,58%	0,40%
Mõju maksueelsele kasumile (ALL)	991	-212	390
Mõju omakapitalile (ALL)	347	-188	79
MKD	61,6270	61,6940	61,6605
Valuutakursside muutus (MKD)	0,11%	-0,34%	-0,12%
Mõju maksueelsele kasumile (MKD)	22	-27	-3
Mõju omakapitalile (MKD)	3	1	2
BGN	1,9558	1,9558	1,9558
Valuutakursside muutus (BGN)	0	0	0,00%
BAM	1,9558	1,9558	1,9558
Valuutakursside muutus (BAM)	0	0	0,00%

Vahetuskursside volatiilsus kujutab endast märkimisväärset kahjuriski, sest kohalike seaduste kohaselt peavad kõik tütarettevõtete laenutooted olema fikseeritud ning neid tuleb väljastada ja tagasi maksta riigi omavaluutas (MDL, ALL, MKD), kuid kontserni suuremad kohustised investorite ees on võetud eurodes.

Kontsern on vahetuskursside volatiilsuse suhtes tundlik ainult siis, kui

- (i) kontsernile investeerimissumma laenamise ja
- (ii) kontserni poolt investeerimissumma tagastamise (ühekordne makse) väärtuspäeval on vahetuskursid erinevad.

Arvestades, et 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid kontserni kohustised 141 202 tuhat € (2020: 95 131 tuhat €), tähendaks kõigi vahetuskursside 10% nõrgenemine investeringu tagasimaksetähtjaks ca 14 120 tuhande € (2020: 9 513 tuhande €) suurust kahju. Kontserni omakapitalist piisaks selle kahju katmiseks.

Korrapäraste intressimaksete osas ei ole kontsern kuigi tundlik, kuna intressimaksed (intressikulud) moodustavad umbes 25% kontserni kogu kulubaasist ehk ligikaudu 14 371 tuhat € (2020: 10 997 tuhat €) aastas. Valuutakursside 10% nõrgenemise tagajärjel kasvaksid finantskulud seega ligikaudu 1 437 tuhande € (2020: 1 099 tuhande €) võrra. Arvestades kontserni toodete marginaale, ei tekita kulude selline suurenemine probleeme.

Vahetuskursi volatiilsuse riskide leevendamiseks on kontsern võtnud järgmised meetmed:

- kohustiste valuutade mitmekesistamine – kohustised on võetud eurodes (ca 89%), Moldova leides (ca 5%), Albaania lekkides (ca 4%), Makedoonia (ca 2%) ja USA dollarites (ca 0%);
- maksetähtaegade mitmekesistamine – kohustised võetakse ja nende maksetähtajad saavad erinevatel kuupäevadel. Kui tagatud eelisvõlakirjad (vt lisa 23) välja arvata, ei moodusta ükski kohustis üle 5% kohustiste kogumahust ning ühegi kohustise tähtaeg ei saabu 3 kuu jooksul arvates teiste kohustiste tähtaegadest. Lühiajalised ja isegi keskmise perioodi kõikumised tasakaalustatakse erinevate maksetähtaegade abil.

Intressirisk

Intressirisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood võivad turuintressimäärade muutuste tõttu kõikuda. Turuintressimäärade muutumise risk ohustab kontserni peamiselt seoses kontserni pikaajaliste fikseeritud intressimääraga võlakohustistega.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus vastava osa laenu ja võlakohustiste intressimäärade põhjendatult võimaliku muutuse suhtes. Kui kõik teised muutujad jäävad samaks, avaldub ujuva intressimääraga võlakohustiste mõju kontserni maksueelsele kasumile järgmiselt:

Valuuta	Baasintressi- määrade muutused baaspunktides	Klientidele antud laenud		Võlausaldajatelt saadud laenud	
		Mõju maksueelsele kasumile aastal 2020	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2021	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2020	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2021
		Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
EUR	+/- 100	+/-0	+/-0	+/-463	+/-1233
EUR	+/- 300	+/-0	+/-0	+/-1388	+/-3699
EUR	+/- 500	+/-0	+/-0	+/-2314	+/-6165
		+/-	+/-	+/-	+/-
USD	+/- 100	+/-0	+/-0	+/-1	+/-0
USD	+/- 300	+/-0	+/-0	+/-4	+/-1
USD	+/- 500	+/-0	+/-0	+/-6	+/-2
		+/-	+/-	+/-	+/-
MDL	+/- 100	+/-352	+/-408	+/-55	+/-58
MDL	+/- 300	+/-1056	+/-1223	+/-165	+/-174
MDL	+/- 500	+/-1759	+/-2039	+/-276	+/-291
		+/-	+/-	+/-	+/-
ALL	+/- 100	+/-291	+/-402	+/-22	+/-13
ALL	+/- 300	+/-874	+/-1206	+/-65	+/-40
ALL	+/- 500	+/-1457	+/-2011	+/-108	+/-66
		+/-0	+/-0	+/-0	+/-0
MKD	+/- 100	+/-114	+/-204	+/-1	+/-1
MKD	+/- 300	+/-343	+/-611	+/-4	+/-4
MKD	+/- 500	+/-572	+/-1018	+/-7	+/-7
		+/-	+/-	+/-	+/-
BAM	+/- 100	+/-33	+/-32	+/-0	+/-0
BAM	+/- 300	+/-98	+/-97	+/-0	+/-0
BAM	+/- 500	+/-163	+/-162	+/-0	+/-0
		+/-	+/-	+/-	+/-
BGN	+/- 100	+/-0	+/-14	+/-0	+/-0
BGN	+/- 300	+/-0	+/-41	+/-0	+/-0
BGN	+/- 500	+/-1	+/-68	+/-0	+/-0

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei täida finantsinstrumendist või kliendilepingust tulenevaid kohustusi ja see toob kaasa rahalise kahju. Krediidirisk ohustab kontserni seoses tema äritegevusega (laenude andmine).

Kontserni krediidipoliitika ja -portfelliga seotud riskide haldamiseks on kontsernil krediidikomitee (CreCO), kes otsustab, millistele kliendirühmadele milliseid laene anda, võttes arvesse ka majandusolukorda, nt töötuse määra. CreCO on kaheastmeline:

- (i) kontserni krediidikomitee ja
- (ii) tütarettevõtte krediidikomitee.

Kontserni krediidikomitee otsustab järgmist:

- a) tütarettevõtte krediidikomitee volituste määramine;
- b) laenuotodete parameetrite määramine;
- c) laenuotluste kontrollimise ja kinnitamise protseduuride kehtestamine;
- d) tähtaja ületanud laenudega tegelemise protseduuri kehtestamine.

Kontserni krediidikomiteesse kuuluvad tegevjuht (CEO), ärijuht (CCO), finantsjuht (CFO), operatiivjuht (COO) ja riskijuht (CRO). Kontserni krediidikomitee töö organiseerimise ning komitee otsuste dokumenteerimise ja vahendamise eest vastutab peamiselt riskijuht. Kontserni krediidikomitee langetab otsuseid kas kohalike tütarettevõtete juhtkondade palvel või vajadusel ka omal algatusel. Tütarettevõtte krediidikomitee koosneb kohalikust juhtkonnast ja teistest võtmeisikutest.

Kontsern loeb finantsvara mittetöötavaks, kui:

- a) võlgnik ei tasu tõenäoliselt tema vastu olevaid krediidiinõudeid täielikult ilma, et kontsern rakendaks sellised meetmed nagu tagatise realiseerimine (kui tagatis on olemas);
- b) võlgnik on jätnud tema vastu oleva olulise krediidiinõude üle 50 päeva tasumata;
- c) on muutunud tõenäoliseks, et võlgnik peab laenu finantsraskuste tõttu restruktureerima, sest ei suuda tema vastu olevaid krediidiinõudeid tasuda.

Kontsern liigitab oma finantsinstrumendid kolme krediidiriski rühma:

- 1. rühm – kõik töötavad laenud, mis on kuni 30 päeva üle tähtaja
- 2. rühm – kõik töötavad laenud, mis on 31–50 päeva üle tähtaja
- 3. rühm – kõik mittetöötavad laenud (üle 50 päeva üle tähtaja)

Teatud juhtudel võib kontsern lugeda finantsvara mittetöötavaks ka siis, kui kontsernisisesed või -välised andmed viitavad sellele, et lepingujärgsed summad ei pruugi kontsernile täielikult laekuda, arvestamata kontserni krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid. Finantsvara kantakse maha, kui lepingupõhiste rahavoogude laekumine on vähetõenäoline.

Maksimaalne krediidirisk tagatise arvestamata on järgmine:

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Finantsseisundi aruandes kajastatud varaga seotud krediidiriskipositsioonid		
Raha ja rahalahendid	46 324	19 453
Klientidele antud laenud	105 372	79 187
Muud varad	3 112	2 677
Finantsvarad	210	197
KOKKU	155 018	101 514

Vt ka lisasid 16, 17, 18 ja 19.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18.02.2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Kontsentratsioonirisk

Kontsentratsioonirisk, mis on krediidiriski oluline osa, tuleneb suurest riskipositsioonist ühe vastaspoolle vastu, mis võib tekkida krediidiriski ebapiisava hajutamise tõttu. Kontsentratsiooniriski juhitakse aktiivselt, mõõtes ja jälgides pidevalt ja regulaarselt riskikontsentratsiooni taset vastaspoolte ja toodete suhtes, võrreldes seda mõistlike läviväärtustega ja selle kohta aru andes.

Igapäevases majandustegevuses väldib kontsern kontsentratsiooniriski võtmist, keskendudes suure riskipositsiooni vältimiseks eeskätt väikestele ja keskmise suurusega laenudele.

Likviidsusrisk

Kontserni laenu tootod on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1–48 kuud ning tagatisega (tavaliselt auto tagatisel) laenud tähtajaga kuni 72 kuud. Laenu mediaansumma on üle 500 €. Laenusummad jäävad sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ja kliendi staatusest (uus klient vs. usaldusväärne hea maksekäitumisega klient) vahemikku 25 € – 10 000 € ning kaalutud keskmine krediidikulukuse määr on 58% ja sisemine intressimäär 80% aastas.

Kontsern teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidireiting. Uue taotleja krediidireiting määratakse automaatselt, võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendirühmade ning asjakohaste andmebaasidega. Keskmiselt 60% uutest laenu taotlustest on heaks kiidetud. Mitmendat korda kontserni juurde pöörduvate klientide puhul kohaldatakse isiklikku krediidireitingut, mis põhineb kliendi varasemal laenukäitumisel (vt „Krediidirisk“ ülal).

Peatükis „Laenuõuded ning laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlused“ on kirjeldatud täpsemalt, kuidas kontsern varade väärtuse langust hindab. Saadud laenudega seotud likviidsusrisi juhib kontsern.

Finantsvarade ja -kohustiste lepingupõhiste tähtaegade struktuuri analüüs:

Tuhandetes eurodes		Kuni 1 aasta	1–5 aastat	KOKKU
Antud laenud, maksetähtaeg	31.12.2021	82 733	37 631	120 364
	31.12.2020	73 787	21 259	95 046
Saadud laenud, maksetähtaeg	31.12.2021	21 846	162 005	183 851
	31.12.2020	35 507	71 433	106 940
Rendikohustised, maksetähtaeg	31.12.2021	831	934	1 765
Rendikohustised, maksetähtaeg	31.12.2020	860	1 261	2 121
Likviidsuse lõhe	31.12.2021	60 056	-125 307	-65 252
	31.12.2020	37 419	-51 434	-14 015

Aruandeaasta lõpul muudavad tulevased pikaajalised diskonteerimata rahavood rendikohustistest (enne finantskulude mahaarvamist) ja laenukohustused likviidsuse lõhe pikas perspektiivis negatiivseks.

Ülaltoodud tabelis kajastuvad ka nõuded, mis muutusid aruandeaasta lõpuks sissenõutavaks, kuid mitte aktiivsetest laenulepingutest tulevikus saadaolevad summad, mis peaksid laekuma aruandekuupäeva ja laenu tähtaja vahelisel perioodil, ega ka mitteaktiivsetest uutest laenulepingutest tulevikus hinnanguliselt saadaolevad prognoositud summad.

Selliseid kohustisi kajastatakse hoopis kogu lepinguperioodi vältel kollektiivselt lepingupõhiste kohustistena. See lubab eeldada, et kontsernil ei tohiks tulevikus likviidsusega mingeid probleeme tekkida.

Lühiajalises perspektiivis peetakse likviidsusrisi madalaks.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Operatsioonirisk

Materiaalse vara või andmete kahjustumine

Kontserni tööprotsess hõlmab andmetöötlust. Andmekao ja tööd toetava materiaalse vara kahjustumise riski tuleb maandada nii, et kontsernil oleks võimalik tööd oluliste katkestusteta jätkata.

Kõiki kontserni tööga seotud andmeid (LES) säilitatakse pilveserveris ja neid varundatakse iga päev. Varundatud andmeid hoitakse eraldi ning need on süsteemi taaskäivitamiseks 24 tunni jooksul kättesaadavad.

LES toetab kontserni tööprotsesse selliselt, et iga meeskonnaliige saab sõltumata füüsilisest asukohast oma tööülesandeid täita igast arvutist, millel on baastarkvara ja internetiühendus. Seega on arvuti(te) hävimist võimalik kompenseerida sama päeva jooksul ning kontori hävimist hiljemalt kahe tööpäeva jooksul (kolides töökohad ajutisele üüripinnale).

Lisaks on tähtsam materiaalne vara kindlustatud selle asendamise maksumuses.

Kliendipoolne pettus või maksejõuetus

Tähtsuset teine potentsiaalse rahalise kahju allikas on kliendid, kes sõlmivad lepingu pettuse kavatsusega või ei suuda laenu tagasi maksta.

Selle riski maandamiseks võetavad meetmed kuuluvad kontserni oskusteabe hulka ning neid aastaaruande lisas ei avaldata.

Kontsern kasutab laenuotsuste tegemisel isikutuvastust, kontrollib isikuandmeid ja töösuhte olemasolu, võrdleb erinevate avalike andmebaaside andmeid ning kasutab sotsiaalmeedia andmeid ja klientide laenukäitumise statistilist analüüsi (hindamistabelit).

Kontsern jätab rahuldamata umbes kolmandiku uutest laenuaotlustest. Maandamaks riski, et klient jätab suutmatuse või soovimatuse tõttu laenu tagasi maksmata, kohandame konkreetse kliendi puhul kohaldatavaid laenutoodete parameetreid (maksimaalne laenusumma, maksimaalne maksetähtaeg, maksimaalse igakuise tagasimakse osakaal kliendi töötasust). Enamik uusi kliente võib saada laenu kuni aastaks ja suuremat kahjuriski maandatakse kõrgema krediitkulukuse määraga. Tagasipöörduvate klientide parameetrite piiranguid leevendatakse sõltuvalt nende laenukäitumisest. Nende krediitkulukuse määra vähendatakse ja ka laenu tähtaeg võib olla pikem kui esmakordsete klientide puhul.

Sisemised riskid

Sisekasutaja pettus või suutatus

Ettevõtte töötaja, kellel on õigus sõlmida laenulepinguid või teha makseid või kellel on võimalik sisestada süsteemi valeandmeid, on kõige suurem potentsiaalse rahalise kahju allikas.

Ettevõttesiseste pettuste vältimiseks võetakse mitmesuguseid meetmeid ja neid täiustatakse pidevalt:

- Töötajate valik. Nõutavate isikuomaduste hulka kuuluvad ausus ja täpsus. Kui ausus on subjektiivne kriteerium (kuni võimaliku pettuse avastamiseni), siis täpsust ja korrektsust jälgitakse LES-i kaudu.
- Isiklik vastutus ja jälgitavus. Kõik kontserni olulised tööoperatsioonid (uue laenuaotluse sisestamine, aotluse andmete kontrollimine, aotluse rahuldamine, laenulepingu sõlmimine, laenu väljastamine, laenu tagasimaksete kajastamine ja võlgade sissenõudmine) on nime, kuupäeva, kellaja ja sisu järgi jälgitavad.
- Süsteemi ülesehitus. LES kontrollib olulisemad operatsioonid üle ja kasutaja ei saa järgmise operatsiooni juurde asuda enne, kui eelmine operatsioon on süsteemi nõutud parameetrite kohaselt lõpule viidud.
- Laenu väljastamise protsessis täidetavate ülesannete hajutamine. Tavaliselt osaleb laenu väljastamises vähemalt kolm töötajat. Üks töötaja ei saa eraldiseisvalt pettust toime panna.
- Juhtkonna ülesannete hajutamine. Kontserni rahalisi küsimusi haldavad erinevad isikud: kohalik finantsjuht ja tegevjuht ning kontserni finantsjuht, kes on aktsionäride otsese järelevalve all.

Vead süsteemi ülesehituses

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LES genereerib kasutajatele automaatselt tööülesandeid ja muid väljundeid. Viga LES-i lähtekoodis või konfiguratsioonis võib põhjustada süsteemis talitlushäireid, valeandmete esitamist, töö aeglustumist või kulude suurenemist.

Süsteemi ülesehituses leitud vead parandatakse ning enne parandatud versiooni käiklaskmist viiakse läbi põhjalikud testid.

Lisaks kontrollitakse süsteemi üldist ülesehitust ja toimimist juhuslikult valitavate tööprotsesside ja süsteemiaruannete kontrollimise teel.

Tööohutus ja -efektiivsus

Ohutu töökeskkond, kus on piisavalt ruumi ning reguleeritud temperatuur ja kliima, leevendab riske, mis on seotud tähelepanu või keskendumisvõime vähenemise, tervise halvenemise ja üldise rahulolematusega.

Selliste riskide maandamiseks on investeeritud ventilatsiooni- ja küttesüsteemidesse, funktsionaalsesse mööblisse ja tööprotsesside optimeerimisse, ning kindlasti jätkatakse nende investeeringutega ka tulevikus.

COVID-19 mõju

Alates COVID-19 pandeemia algusest on kontsern võtnud viivitamata meetmeid, et võimalikult tõhusalt leevendada pandeemia mõju kontserni tegevusele. Neid meetmeid on jätkuvalt rakendatud ka 2021. aastal.

Jätkuvad meetmed on järgmised.

1. Üleminek kasvustrateegialt finantsseisundi aruande tugevdamisele ja selle mahu kontrollitud vähendamisele. Rahavoogude juhtimine on otsustava tähtsusega: jälgime tähelepanelikult väljastatavate laenude mahtu ja hinda ning oma tegevuskulusid.

2. Kulud hoitakse sissetulevate rahavoogudega rangelt kooskõlas.

3. Uute laenude väljastamist on märkimisväärselt piiratud ning oleme muutnud klientide suhtes kohaldatavaid krediidiriskinõudeid rangemaks, vähendades samas maksimaalset riskipositsiooni kliendi kohta.

Tänu nende meetmete võtmisele on kontsern suutnud vähendada klientide tasumata laenudest tulenevat märkimisväärselt laenukahju. Kuna pandeemia alguses piirati uute laenude väljastamist ja kontsern keskendub hea laenuhalduspoliitika tagasipöörduvatele klientidele, oli pandeemia mõju laenuportfelli kvaliteedile minimaalne.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

9 Intressitulu

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Intressi- ja muu sarnane tulu		
Laenudelt arvestatud intressid ja vahendustasutulud	48 349	44 477
KOKKU	48 349	44 477

Vt ka lisa 11.

10 Intressikulu

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Intressikulu		
Laenudelt arvestatud intressid	-5 096	-5 369
Rendikohustistelt arvestatud intressid	-162	-95
Võlakirjadelt arvestatud intressid	-9 113	-5 533
KOKKU	-14 371	-10 997

Vt ka lisa 21 ja 23.

11 Muud tasud ja leppetrahvid

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Muud tasud ja leppetrahvid		
Laenuga seotud leppetrahvid ja viivisintress	9 384	8 396
Vahendajatele makstavad boonused	-1 556	-1 046
Kliendilepingutest taganemisega seotud tasud	365	540
KOKKU	8 194	7 890

Vt ka lisa 9.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

12 Klientidele antud laenude allahindlus

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Klientidele antud laenude allahindlus		
Aruandeaasta alguses	-15 859	-13 100
Aasta jooksul lisandunud	-16 322	-18 756
Mahakandmine	16 997	15 767
Kursivahed	191	229
Aruandeaasta lõpus	-14 993	-15 859

Kontsern on arvestanud eelmiste perioodide andmetega, kuid hinnangud on siiski tulevikku vaatavad.

Allolev tabel näitab laenuportfelli vastava osa ja eeldatava krediidikahju tundlikkust tulevikku vaatava hinnangu +/- 1% muutuse suhtes:

31.12.2021	Tuhandetes eurodes		Soodsad muutused			Ebasoodsad muutused			
	Portfelli bruto-väärtus kokku	Eeldatava krediidi-kahju summa kokku	Portfelli puhas-väärtus kokku	Portfelli bruto-väärtus kokku	Eeldatava krediidi-kahju summa kokku	Portfelli puhas-väärtus kokku	Portfelli bruto-väärtus kokku	Eeldatava krediidi-kahju summa kokku	Portfelli puhas-väärtus kokku
Albaania	46 136	5 045	41 090	46 136	5 046	41 090	46 136	5 045	41 091
1. rühm	37 386	1 706	35 680	37 386	1 707	35 679	37 386	1 706	35 681
2. rühm	843	132	711	843	132	711	843	131	711
3. rühm	7 907	3 207	4 699	7 907	3 207	4 699	7 907	3 207	4 699
Bosnia	3 654	810	2 844	3 654	810	2 844	3 654	810	2 844
1. rühm	2 844	331	2 513	2 844	331	2 513	2 844	331	2 513
2. rühm	259	126	133	259	126	133	259	126	133
3. rühm	551	354	197	551	354	197	551	354	197
Põhja-Makedoonia	22 588	2 621	19 967	22 588	2 620	19 967	22 588	2 621	19 967
1. rühm	17 767	691	17 076	17 767	691	17 076	17 767	691	17 076
2. rühm	657	55	601	657	55	601	657	55	601
3. rühm	4 164	1 874	2 290	4 164	1 874	2 290	4 164	1 874	2 290
Moldova	46 527	6 175	40 353	46 527	6 178	40 350	46 527	6 171	40 356
1. rühm	36 972	1 844	35 128	36 972	1 846	35 126	36 972	1 841	35 131
2. rühm	797	155	642	797	156	642	797	155	643
3. rühm	8 758	4 176	4 583	8 758	4 176	4 583	8 758	4 176	4 583
Bulgaaria	1 460	342	1 118	1 460	342	1 118	1 460	343	1 117
1. rühm	1 058	102	956	1 058	102	956	1 058	103	956
2. rühm	48	16	32	48	16	32	48	16	32
3. rühm	354	224	130	354	224	130	354	224	130
Kokku	120 365	14 993	105 372	120 365	14 654	105 711	120 365	14 647	105 718
muutus (+/-)					339	339		346	346

Vt ka lisa 17.

Krediidikahju aastal 2021	1. rühm	2. rühm	3. rühm	Väärtuse langusest tingitud kahjum kokku
Klientidele antud laenud	-4 674	-483	-9 835	-14 993
Kokku	-4 674	-483	-9 835	-14 993
Krediidikahju aastal 2020	1. rühm	2. rühm	3. rühm	Väärtuse langusest tingitud kahjum kokku
Klientidele antud laenud	-6 145	-601	-9 113	-15 859
Kokku	-6 145	-601	-9 113	-15 859

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18.02.2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

13 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Tööjõukulud		
Palgad ja lisatasud	-7 660	-6 927
Sotsiaalkindlustuskulud	-1 078	-1 096
Ravikindlustuskulud	-160	-95
Muud kulud	-59	-41
KOKKU	-8 957	-8 159
 Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	 437	 369

Muude kulude all on kajastatud muu hulgas ka muutused puhkusereservis.

Vt ka lisa 28 juhtkonna võtmeisikutele makstud tasude kohta.

14 Muud tegevuskulud

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Muud tegevuskulud		
Reklaamikulud	-2 368	-1 219
Kontorite rendikulud	46	-28
Sisseostetud teenused	-2 949	-1 915
Kinnisvara ja seadmete remont ja hooldus	-64	-75
Kommunaalkulud	-271	-211
Side ja IT	-2 231	-1 480
Väikevahendid	-177	-170
Transport	-500	-285
Kinnipeetud maksud	-550	-373
Muud tegevuskulud	-4 027	-2 548
KOKKU	-13 092	-8 302

Muud tegevuskulud hõlmavad ka oste seotud osapooltelt. Vt ka lisa 28.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

15 Tulumaksukulu

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Tulumaksukulu		
Konsolideeritud kasum enne tulumaksu	7 884	6 176
Perioodi tulumaksukulu välismaistest maksujurisdiktsioonidest	-1 891	-1 015
Muutused edasilükkunud tulumaksus	76	82
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-1 816	-933

Aastal 2021 kuulutasid aktsionärid välja ja maksid välja dividende summas 3 150 tuhat € (2020: 500 tuhat €). 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli 1 tuhat € välja maksmata (31. detsember 2020: 1 tuhat € välja maksmata).

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli kontserni jaotamata kasum 15 296 tuhat € (31. detsember 2020: 12 640 tuhat €), mille dividendidena väljamaksmisel omanikele kaasneks tulumaksukulu maksimaalse määraga 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Aruandekuupäeva seisuga ei ole kontsern saanud eelmaksustatud dividende ning maksuvabastusele kvalifitseeruvaid dividende ei olnud (31. detsember 2020: 1 497 tuhat €). Kogu jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel tekkiva maksimaalse tulumaksukohustise arvutamisel arvestab kontsern, et jaotamata kasum peab katma välja makstud netodividendid ja dividendidest tuleneva tulumaksukulu. Seega on aruandekuupäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist võimalik maksta pärast sisse makse tegemist kohustuslikku reservkapitali (lisa 31) omanikele dividendidena välja 11 994 tuhat € (31. detsember 2020: 10 197 tuhat €).

Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 2 998 tuhat € (31. detsember 2020: 2 175 tuhat €).

16 Raha ja rahalähendid

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Raha ja rahalähendid		
Sularaha	420	223
Pangakontod	45 904	19 230
KOKKU	46 324	19 453

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli kontsernil lühiajalisi hoiuseid kogusummas 3 miljonit € (31. detsember 2020: 0 tuhat €).

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identiteetseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

17 Klientidele antud laenud

Allolevas tabelis näidatud krediitkvaliteet ja maksimaalne krediidiriski määr põhineb kontsernisisesel krediitdireitingute süsteemil ja laenude klassifitseerimisel aasta lõpu seisuga. Summad on näidatud koos väärtuse languse katteks moodustatud allahindlustega.

31.12.2021 Tuhandetes eurodes	1. rühm	2. rühm	3. rühm	Kokku
IFRS 9 kohaselt				
Klientidele antud laenude brutosumma	86 917	2 258	16 789	105 963
Kogunenud laenuintressid	9 110	345	4 946	14 401
Laenude allahindlus	-4 674	-483	-9 835	-14 993
KOKKU	91 353	2 120	11 899	105 372
Osakaal klientidele antud laenude hulgas	87%	2%	11%	100%
Viivislaenude osakaal kokku			18%	
Väärtuse languse kattekordaja			69%	

31.12.2020 Tuhandetes eurodes	1. rühm	2. rühm	3. rühm	Kokku
IFRS 9 kohaselt				
Klientidele antud laenude brutosumma	62 197	1 531	15 301	79 029
Kogunenud laenuintressid	8 744	279	6 995	16 018
Laenude allahindlus	-6 145	-601	-9 113	-15 859
KOKKU	64 796	1 209	13 182	79 187
Osakaal klientidele antud laenude hulgas	82%	2%	17%	100%
Viivislaenude osakaal kokku			23%	
Väärtuse languse kattekordaja			71%	

Täiendav informatsioon eraldiste kohta on esitatud lisa 12.

Viivislaenude osakaal kokku – viivislaenud (mittetöötavate) laenude portfelli (sh kogunenud intressid), mis on üle 50 päeva üle tähtaja / laenuportfelli brutoväärtus (sh kogunenud intressid).

Väärtuse languse kattekordaja – väärtuse langus kokku (vt lisa 12) / viivislaenude brutoportfell.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

18 Muud varad ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Muud varad ja ettemaksed		
Rendimaksete ettemaksed	84	77
Maksude ettemaksed	251	1 011
Ettemaksed tarnijatele ja tulevaste perioodide kulud	105	105
Nõuded inkassofirmade vastu	771	292
Muud nõuded	70	47
Deposiidinõuded partnerite vastu	2 271	2 337
KOKKU	3 553	3 870

19 Muud finantsinvesteeringud

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Muud finantsinvesteeringud		
Muud aktsiad ja väärtpaberid	2 529	6 999
Deposiidid	210	197
KOKKU	2 739	7 196

Real „Muud aktsiad ja väärtpaberid“ on kajastatud luteCredit Kosovo JSC õiglane väärtus. Vt ka lisa 27.
Summa 210 tuhat € (31. detsember 2020: 197 tuhat €) on deponeeritud kohustusliku pikaajalise deposiidina.

20 Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Mööbel ja seadmed		
<i>Soetusmaksumus</i>		
Aruandeaasta alguses	1 641	1 341
Soetused	463	345
Ettemaksed	7	0
Müük ja mahakandmine	-91	-24
Kursivahed	0	-20
Aruandeaasta lõpus	2 020	1 641
<i>Kulum ja väärtuse langus</i>		
Aruandeaasta alguses	-663	-316
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-348	-346
Müük ja mahakandmine	65	7
Kursivahed	1	-8
Aruandeaasta lõpus	-944	-663
Raamatupidamisväärtus		
31. detsembri seisuga	1 076	978

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

21 Kasutusõiguse varad ja rendikohustised

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Kasutusõiguse varad (kontoripinnad)		
<i>Soetusmaksumus</i>		
Aruandeaasta alguses	3 540	3 527
Soetused	957	595
Müük ja mahakandmine	-522	-761
Kursivahed	-92	179
Aruandeaasta lõpus	3 883	3 540
<i>Amortisatsioonikulu</i>		
Aruandeaasta alguses	-1 426	-677
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-1 013	-788
Müük ja mahakandmine	78	165
Kursivahed	64	-126
Aruandeaasta lõpus	-2 297	-1 426
Raamatupidamisväärtus		
1. jaanuari seisuga	2 113	2 850
Raamatupidamisväärtus		
31. detsembri seisuga	1 587	2 113
Tuhandetes eurodes	2021	2020
Rendikohustised (kontoripindade rent)		
<i>Lühiajalised</i>		
Aruandeaasta alguses	860	863
Soetused	767	615
Kogunenud intressid	162	95
Tagasimaksed	-977	-873
Ümberklassifitseerimine ja periodiseerimine	19	160
Kursivahed	0	0
Aruandeaasta lõpus	831	860
<i>Pikaajalised</i>		
Aruandeaasta alguses	1 261	1 931
Ümberklassifitseerimine ja periodiseerimine	-326	-670
Aruandeaasta lõpus	934	1 261
Rendikohustised 1. jaanuari seisuga kokku	2 121	2 794
Rendikohustised 31. detsembri seisuga kokku	1 765	2 121

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

18. 02. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Kajastatud kasumiaruandes		
Kasutusõiguse varade amortisatsioonikulu	-1 013	-924
Intressikulu rendikohustistelt	-162	-95
Kursivahed	0	3
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud	-58	-28
Kasumiaruandes kajastatud summa kokku	-1 233	-1 043

Rendilepingute portfelli diskontomäärad jäid vahemikku 8–13% (keskmine 10,5%) olenevalt riigist.

Rendilepingute tähtaegadest saab ülevaate lisast 8. Rendiperioodi maksimaalseks pikkuseks on 60 kuud.

22 Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Tarkvara		
<i>Soetusmaksumus</i>		
Aruandeaasta alguses	4 440	3 734
Soetused	0	10
Parendused – sisemiselt arendatud	0	2 908
Muud muutused	0	-2 681
Lõpetamata projektid	3 359	536
Müük ja mahakandmine	0	-138
Kursivahed	0	70
Aruandeaasta lõpus	7 799	4 440
<i>Kulum ja väärtuse langus</i>		
Aruandeaasta alguses	-747	-408
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-177	-162
Sisemiselt arendatud vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-945	-240
Müük ja mahakandmine	9	138
Kursivahed	0	-75
Aruandeaasta lõpus	-1 860	-747
Raamatupidamisväärtus 31. detsembri seisuga	5 939	3 693

2020. aastal on real „Muud muutused“ kajastatud laenuhaldussüsteemi (LES) ümberliigitamine lõpetamata projektide alt sisemiselt arendatud immateriaalse põhivara alla. Sisemiselt arendatud immateriaalse põhivara raamatupidamisväärtus kokku on 2021. aasta 31. detsembri seisuga 1 722 tuhat € (31. detsember 2020: 2 667 tuhat €).

2021. aastal on kontsern teinud märkimisväärseid investeeringuid uude tarkvarasse ja tarkvaralahendustesse, mis toetavad kontserni äritegevuse kasvu ning olemasolevatele ja potentsiaalsetele uutele klientidele osutatavate teenuste laiendamist. 2021. aastal ulatusid arenduskulud kokku 3 359 tuhande €-ni (31. detsember 2020: 226 tuhande €-ni).

23 Finantskohustised

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	Järelejäänud lunastustähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1-5 aastat		
Laenu investoritelt ja pankadelt	8 611	3 351	5 260	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	1-20%
Arvelduskrediit	1 676	0	1 676	MDL	3-14%
Rendikohustised (IFRS 16)	1 765	831	934	EUR, MLD, ALL, MKD, BAM, BGN	8%-12%
Albaania võlakirjad	0	0	0	ALL	12%
Vahetusvõlakirjad	29	0	29	EUR	5%
Eurovõlakirjad	118 938	0	118 938	EUR	13%
Kogunenud intressid	4 691	4 691	0	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	
KOKKU	135 709	8 872	126 837		

	31.12.2020	Järelejäänud lunastustähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1-5 aastat		
Laenu investoritelt ja pankadelt	41 852	21 566	20 286	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	1-20%
Arvelduskrediit	0	0	0	-	n/a
Rendikohustised (IFRS 16)	2 121	860	1 261	EUR, MLD, ALL, MKD, BAM, BGN	8%-12%
Albaania võlakirjad	542	0	542	ALL	12%
Vahetusvõlakirjad	14	0	14	EUR	5%
Eurovõlakirjad	44 040	0	44 040	EUR	13%
Kogunenud intressid	2 866	2 866	0	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	
KOKKU	91 434	25 291	66 143		

2020. aasta 31. detsembri ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga sisaldab arvelduskrediidi jääk Moldovas avatud arvelduskrediiti. Arvelduskrediidi tagatiseks on tütarettevõtte likviidsed varad.

ICF noteeris Frankfurdi börsil 40 000 tuhande € väärtuses 4-aastase tähtajaga tagatud eelisvõlakirju fikseeritud kupongimääraga 13% 2019. aasta 7. augusti seisuga. Intressimakseid on alates 7. veebruarist 2020 tehtud kaks korda aastas, 7. veebruaril ja 7. augustil. Intress koguneb alates võlakirja emitteerimise kuupäevast. Emitendi kohustusi garanteerib eelisjärjekorrast lähtuvalt kontserni valdusettevõtte AS IuteCredit Europe koos tütarettevõtetega, võttes arvesse kõiki olemasolevaid ja tulevasi nõudeid ning raha pangakontodel.

3. detsembril 2020 emiteeris ICF Frankfurdi börsil veel 10 000 tuhande € väärtuses tagatud eelisvõlakirju samadel tingimustel kui 2019. aasta augustis emiteeritud tagatud eelisvõlakirjad. Seega on tagatud eelisvõlakirju emiteeritud kokku 50 000 tuhande € väärtuses.

2020. aasta detsembris noteeriti võlakirjad ka Frankfurdi börsi reguleeritud turul (põhinimekirjas).

6. oktoobril 2021 emiteeris ICF Frankfurdi Börsil ja Nasdaq Tallinna börsi reguleeritud turul veel 75 000 tuhande € väärtuses tagatud eelisvõlakirju. See oli esmakordne avalik pakkumine Eesti, Läti, Leedu ja Saksamaa jaeinvestoritele fikseeritud kupongimääraga 11% ja viieaastase lunastustähtajaga. Intressi makstakse kaks korda aastas, 6. aprillil ja 6. oktoobril.

Seega on 2021. aasta 31. detsembri seisuga tagatud eelisvõlakirju kokku emiteeritud 125 000 tuhande € (31. detsember 2020: 50 000 tuhande €) väärtuses.

Emitendi kohustusi garanteerib eelisjärjekorrast lähtuvalt kontserni valdusettevõtte AS IuteCredit Europe koos tütarettevõtetega, võttes arvesse kõiki olemasolevaid ja tulevasi nõudeid ning raha pangakontodel.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Võlakirjaemissiooni tõttu peab kontsern täitma kvartaalselt teatud finantstingimusi nii auditeeritud konsolideeritud aastaaruande kui ka auditeerimata konsolideeritud kvartaliaruannete esitamisel: intressikulude kattekordaja ei tohi olla alla 1,5 ning kapitalisatsioon alla 15%.

Eurovõlakirjadega seotud finantssuhtarvud:

	31.12.2021	31.12.2020
Kapitalisatsioon		
Omakapital / klientidele antud laenud ja ettemaksed	24,3%	27,1%
	2021	2020
Kasumlikkus		
Intressikulude kattekordaja – EBITDA / intressikulu	1,6	1,9

Dividendi- ja muid sarnaseid makseid on lubatud teha omanikele vaid juhul, kui need ei ületa 25% jaotuskõlblikust kasumist, viimase finantsaruandega kaetava perioodi viimasel päeval lõppeva perioodi intressikulude kattekordaja ei ole alla 1,5 ning kontserni konsolideeritud kapitalisatsioon on vähemalt 15%, toetudes esialgsetele andmetele (sh netotuludele).

24 Muud kohustised

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Muud kohustised		
Võlad tarnijatele	1 387	1 051
Võlad töötajatele	466	529
Maksmisele kuuluv ettevõtte tulumaks	638	238
Edasilükkunud maksukohustised	882	655
Eraldised	520	438
Muud kohustised	1 600	786
KOKKU	5 493	3 697

Real „Muud kohustised“ on kajastatud edasilükkunud müügitulu, ettemakstud summad, klientide poolt tehtud enammaksed / ekslikult tehtud maksed ning vahendajate laenudega seotud kohustised.

25 Aktsiakapital

Eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Aktsiakapital		
Aktsiakapital	10 000 000	10 000 000
Aktsiate arv	10 000 000	10 000 000
Aktsia nimiväärtus	1,00	1,00

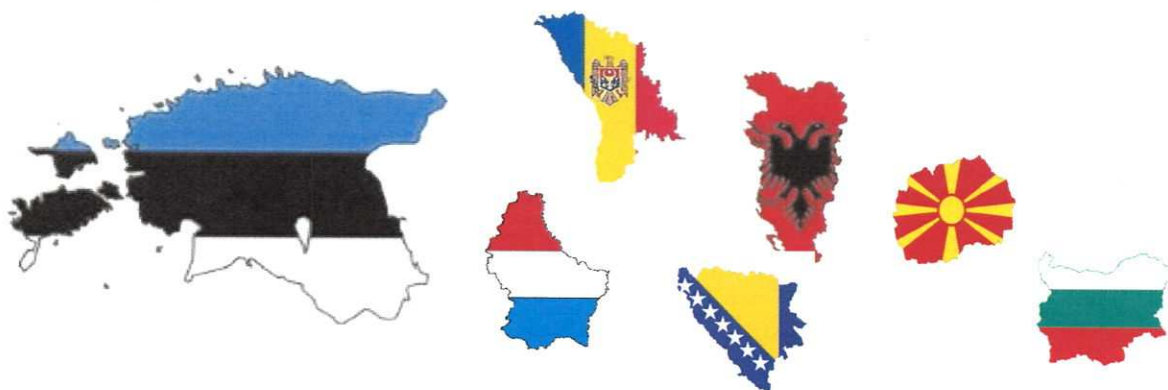
2021. aastal aktsionäride seas muutusi ei toimunud.

Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud. Iga aktsia annab aktsionärile ettevõtte koosolekutel ühe hääle, mis annab aktsionärile õiguse osaleda ettevõtte juhtimises ning kasumi ja ettevõtte likvideerimisel allesjäänud vara jaotamisel.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

26 Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtte	Riik	Omandamise kuupäev	31.12.2021	31.12.2020
IuteCredit SRL	Moldova	28.11.2008	100%	100%
IuteCredit Albania SH.A	Albaania	04.08.2014	100%	100%
IuteCredit Macedonia DOOEL	Põhja-Makedoonia	24.07.2017	100%	100%
IutePay Bulgaria EOOD	Bulgaaria	12.12.2017	100%	100%
Velox Pay S.H.P.K	Albaania	09.10.2020	100%	100%
IuteCredit Bulgaria EOOD	Bulgaaria	11.03.2019	100%	100%
MKD IuteCredit BH d.o.o. Sarajevo	Bosnia ja Hertsegoviina	29.03.2019	100%	100%
IuteCredit Finance S.a.r.l.	Luksemburg	01.07.2019	100%	100%

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil:

Investeeringud tütarettevõtetesse						
Tuhandetes eurodes	31.12.2020	Laekunud dividendid	Sissemaksed aktsiakapitali	Omandamine	Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/kahjum	31.12.2021
ICM	19 975	0	0	0	3 378	23 353
ICA	10 044	-1 146	0	0	3 627	12 525
Velox Pay	405	0	0	0	-27	378
ICMK	245	0	1 300	0	953	2 498
IUTEPAY	0	0	0	0	0	0
ICBG	678	0	1 023	0	-639	1 062
ICBH	513	0	3 068	0	-3 144	437
ICF	264	0	0	0	-264	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	32 124	-1 146	5 391	0	3 884	40 253

Vt ka lisasid 29.1 ja 29.2.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

18.02.2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

18. 02. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

27 Õiglase väärtuse mõõtmine

Suurema osa kontserni varade ja kohustiste raamatupidamisväärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Finantsinstrumentide (raha ja selle lähendid, nõuded klientide vastu ja muud nõuded ning laenud ja muud alla üheaastase tähtajaga võlad, millest on arvatud maha hinnangulised krediidikorrigeerimised) raamatupidamisväärtus vastab nende õiglasele väärtusele.

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli intressi kandvate laenude ja võlakohustiste õiglane väärtus vastavalt 105 372 tuhat € ja 135 709 tuhat €, muude finantsvarade ja investeringute õiglane väärtus 5 851 tuhat € ning muude finantskohustiste õiglane väärtus 2 987 tuhat €. 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid kõnealused õiglased väärtused vastavalt 79 187 tuhat €, 91 434 tuhat €, 7 916 tuhat € ja 1 837 tuhat €. Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus kajastatakse summas, mille eest saaks finantsinstrumenti huvitatud poolte vahelises tehingus vahetada (v.a sundmüük või likvideerimine).

Kontsern kasutab finantsinstrumentide õiglase väärtuse hindamiseks mitmesuguseid meetodeid ning lähtub eeldustest, mille aluseks on aruandekuupäeval valitsevad turutingimused. Intressi kandvate laenude ja pikaajaliste nõuete õiglase väärtuse määramiseks diskonteeritakse tulevased lepingujärgsed rahavood, kasutades hetkel kehtivat turuintressimäära, mida kontsern saaks sarnaste finantsinstrumentide puhul kasutada.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik aktiivsete turgude andmete põhjal tuletada, tehakse õiglane väärtus kindlaks mitmesuguste hindamismeetodite abil. Võimalusel põhinevad nende mudelite sisendid jälgitavatel turuandmetel, nende puudumisel määratakse õiglane väärtus aga hinnanguliselt. Klientidele antud laenude ja korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantskohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavooge vastava aruandeaasta lõpus kehtiva turuintressimääraga. Aruandeperioodil ümberklassifitseerimisi tasemete vahel ei toimunud ning diskontomäärad turuvõrdluses oluliselt ei erine. Laenud ja intressid kajastatakse 3. taseme all, kuna nende puhul kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid.

Õiglase väärtuse hierarhia finantsinstrumentide puhul, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses, 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga (tuhandetes eurodes):

Õiglase väärtuse hindamine, võttes aluseks

	Hindamis- kuupäev	Noteeritud hinnad aktiivsel turul (1. tase)	Olulised jälgitavad sisendid (2. tase)	Olulised mittejälgitavad sisendid (3. tase)	Kokku
Varad, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu- ja intressinõuded klientidele	31.12.2021	0	0	105 372	105 372
Muud varad	31.12.2021	0	0	3 112	3 112
Muud finantsinvesteeringud	31.12.2021	0	0	2 739	2 739
Kohustised, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenud, võlakirjad ja kogunenud intressivõlad	31.12.2021	0	0	135 709	135 709
Võlad tarnijatele	31.12.2021	0	0	1 387	1 387
Muud kohustised	31.12.2021	0	0	1 600	1 600
Varad, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu- ja intressinõuded klientidele	31.12.2020	0	0	79 187	79 187
Muud varad	31.12.2020	0	0	2 677	2 677
Muud finantsinvesteeringud	31.12.2020	0	0	7 196	7 196
Kohustised, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenud, võlakirjad ja kogunenud intressivõlad	31.12.2020	0	0	91 434	91 434
Võlad tarnijatele	31.12.2020	0	0	1 051	1 051
Muud kohustised	31.12.2020	0	0	786	786

Muud finantsinvesteeringud hõlmavad muu hulgas investeeringut ettevõttesse luteCredit Kosovo (ICKO) õiglasest väärtuses, mis on kokku 2 529 tuhat € (31. detsember 2020: 6 999 tuhat €).

luteCredit Kosovo (edaspidi ka: ICKO) sai 6. detsembril 2019 Kosovo keskpangalt ilma eelneva hoiatuseta teate, et nende mikrofinantseerimis litsents on alates teate kättesaamise hetkest tühistatud ning algatud on ettevõtte likvideerimisprotsess. Keskpanga otsuse kohaselt oli tegevusloa tühistamise põhjuseks omanike taust ning ettevõtte tegevuse mittevastavus esialgsele, 2017. aastal esitatud äriplaanile. Kontserni juhatus on veendunud, et nendel kaebustel puudub seaduslik alus, ning pigem võib selle taga olla konkurentide pahatahtlik käitumine. Mis puudutab äriplaani väidetavat mittevastavust, siis 14. novembril 2019 esitas ICKO keskpangale uuendatud äriplaani, kus olid kajastatud ettevõtte äritegevuses toimunud muudatused. Litsentsi tühistamise kuupäevaks polnud laekunud keskpangalt uue äriplaani kohta mingit tagasisidet ega infot. 2019. aasta 31. detsembri seisuga oli kontsern lõpetanud ICKO varade ja kohustiste kajastamise ning liigitas allesjäänud investeeringu ümber finantsinstrumendiks, mida kajastati õiglasest väärtuses summas 4 587 tuhat €.

2020. aasta 31. detsembri seisuga ICKO õiglase väärtuse hindamisel kasutati varasema aasta õiglase väärtuse mõõtmistulemust, mille leidmisel kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit ja lähtuti juhatusele hindamise hetkel kättesaadavast teabest. Selle tulemusena hinnati ICKO õiglane väärtus 6 999 tuhandele €-le. Peamine õiglase väärtuse muutust mõjutav näitaja oli ICKO kohustiste tasumine AS-i luteCredit Europe poolt kogusummas 2 412 tuhat €.

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli juhatus teinud ICKO investeeringu kohta uue õiglase väärtuse hindamise, lähtudes ICKO finantstulemuste aruandest ja võttes arvesse ICKO tehtud rahalisi makseid AS-ile luteCredit Europe. Õiglase väärtuse hinnang põhines ka raha netosissevool, mida ICKO suudab allesjäänud laenuportfelli genereerida. Selle tulemusena kajastati 2021. aastal õiglase väärtuse muutumisest kasum summas 842 tuhat €.

2020. aastal esitas ICE hagiavalduse, mis sisaldas Kosovo Vabariigi vastu oleva nõude õiguslikku argumentatsiooni ja ettevõtte kahjunõude summat. 2021. aasta 31. detsembri seisuga on kohtumenetlus pooleli.

Vt ka lisa 17, 18, 19 ja 23.

28 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel. Seotud osapooled on omanikud, nõukogu ja juhatuse liikmed, juhtkonna võtmeisikud, nende lähisugulased ja nende enamusosalusega ettevõtted ning sidusettevõtted.

luteCredit Europe AS-i peamine omanik on Eestis registreeritud ettevõtte Alarmo Kapital OÜ, kellele kuulub 89,82% aktsiatest. Ülejäänud aktsiad kuuluvad vähemusaktsionäridele, kellest keegi ei oma üle 3% ettevõtte aktsiatest.

Kontserni juhtkond ei ole siirdehindadega seoses märkimisväärset riski tuvastanud, kuna kontserni peamised tulud ja kulud on seotud laenuvõtmisega. Investoritelt saadud laenu marginaalid vastavad turutingimustele (vt lisa 24). Kontsernisisesed tehingud on seotud tavapärase äritegevuse käigus tehtavate laenumaksetega ja neid on hinnatud turuhinnaga. Kõnealuste tehingute mõju on konsolideeritud finantstulemustest elimineeritud. Juhtkonna hinnangul kontserni ja seotud osapoolte vahelistest tehingutest olulist hinna- ega maksuriski ei tulene.

Seotud osapooltega tehakse tehinguid tavapärase äritegevuse käigus. Seotud osapooltega tehtud tehingute mahud, saldod aasta lõpu seisuga ning tehingutega seotud tulud ja kulud on esitatud järgmisel leheküljel:

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

		Saadud laenud	Tagasi-makstud laenud	Antud laenud	Antud laenu- de tagasi- maksed	Nõuded	Kohustised
Tuhandetes eurodes							
Kõrgem juhtkond ja ettevõtete üle olulist mõju omavad enamusaksionärid	2021	230	1 069	8 080	8 080	0	2 226
Olulise osalusega juhtkonna liikmete lähemad pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	2021	63	0	0	0	0	619
Kõrgem juhtkond ja ettevõtete üle olulist mõju omavad enamusaksionärid	2020	0	17	0	0	0	2 767
Olulise osalusega juhtkonna liikmete lähemad pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	2020	0	0	0	0	0	556
		Ostud	Osutatud teenused	Antud laenudelt arvestatud intressid	Antud laenudelt saadud intressid	Laenudelt arvestatud intressid	Laenudelt tasutud intressid
Kõrgem juhtkond ja ettevõtete üle olulist mõju omavad enamusaksionärid	2021	302	26	272	272	652	510
Olulise osalusega juhtkonna liikmete lähemad pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	2021	0	0	0	0	65	69
Kõrgem juhtkond ja ettevõtete üle olulist mõju omavad enamusaksionärid	2020	245	27	0	0	272	265
Olulise osalusega juhtkonna liikmete lähemad pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	2020	0	0	0	0	64	62

Vt ka lisasid 13 ja 14.

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Kontserni juhtkonna võtmeisikutele makstud tasud		
Töölepingutest tulenevad tasud	467	302
KOKKU	467	302

Kontserni juhtkonna võtmeisikuteks on nõukogu liikmed, juhatuse liikmed ja finantsjuht.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
18. 02. 2022
Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

29 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning need ei kujuta endast emaettevõtte konsolideerimata finantsaruandeid standardi IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes.

29.1 Koondkasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Intressi- ja muu sarnane tulu	20 261	12 691
Intressi- ja muu sarnane kulu	-10 580	-6 294
Intressitulu kokku	9 682	6 397
Muud tulud	1 146	0
Äritulud kokku	10 828	6 397
Tööjõukulud	-4 304	-3 410
Amortisatsioonikulu	-1 226	-442
Muud tegevuskulud	-4 961	-3 984
Tegevuskulud kokku	-10 491	-7 799
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	196	-154
Netokasum/-kahjum õiglases väärtuses kajastatud finantsvaradelt	842	0
Netokasum/-kahjum tütarettevõtetest kapitaliosaluse meetodil	3 884	6 147
Finantstulud kokku	4 922	5 994
Kasum enne tulumaksu	5 258	4 591
Tulumaksukulu	-112	0
Aruandeaasta kasum	5 146	4 591
Muu koondkasum		
Muu koondkasum, mis liigitatakse järgmisel perioodil ümber kasumiaruandesse	0	0
Kursivahede mõju välismaiste äriüksuste tulemuste ümberarvestamisele	0	0
Muu koondkasum kokku	0	0
Kasumiosa, mis kuulub:		
omanikele	5 146	4 591
Koondkasum kokku, mis kuulub:		
omanikele	5 146	4 591

29.2 Finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Varad		
Raha ja rahalähendid	25 763	11 704
Laenud ja nõuded	65 499	17 450
Ettemaksed	210	127
Muud nõuded	4 288	1 223
Muud finantsinvesteeringud	2 529	6 999
Materiaalne põhivara	157	238
Kasutusõiguse varad	311	260
Immateriaalne põhivara	4 196	3 303
Investeeringud tütarettevõtetesse	40 253	31 949
Varad kokku	143 205	73 253
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Laenud ja võlakirjad	116 198	48 855
Rendikohustised	350	269
Muud kohustised	4 031	3 497
Kohustised kokku	120 578	52 621
Omakapital		
Aksiakapital	10 000	10 000
Kohustuslik reservkapital	799	537
Jaotamata kasum	11 828	10 095
Omakapital kokku	22 627	20 631
Kohustised ja omakapital kokku	143 205	73 253

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

18. 02. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

29.3 Omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
01.01.2020	10 000	398	6 142	16 540
Aruandeaasta kasum	0	0	4 590	4 590
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	4 590	4 590
Sissemaksed reservidesse	0	0	-138	-138
Dividendid	0	138	-500	-362
31.12.2020	10 000	537	10 095	20 632
01.01.2021	10 000	537	10 095	20 632
Aruandeaasta kasum	0	0	5 146	5 146
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	5 146	5 146
Sissemaksed reservidesse	0	262	-262	0
Dividendid	0	0	-3 150	-3 150
31.12.2021	10 000	799	11 829	22 628

Kuna emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil, korrigeerimisi tehtud ei ole.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

18. 02. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

29.4 Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	2021	2020
Makstud ettemaksed	0	-14
Tarnijatele tasutud võlad	-12 509	-7 463
Ostjatelt laekunud võlad ja muud nõuded	14 044	12 159
Makstud töötasud, neto	-2 533	-1 923
Tasutud maksukohustised, v.a ettevõtte tulumaks	-901	-651
Tasutud ettevõtte tulumaks	-113	0
Klientidele väljamakstud summad	-54 221	-5 650
Laenude põhiosa tagasimaksed klientidelt	14 812	14 244
Intressid, teenus- ja muud tasud	2 532	2 065
Rahavood äritegevusest kokku	-38 889	12 767
Põhivara soetamine	-1 686	-787
Sissemaksed tütarettevõtete aktsiakapitali	-5 391	-2 662
Laekunud dividendid	1 146	586
Tasutud muude finantsinvesteeringute eest	-2	-7 280
Laekumised muudest finantsinvesteeringutest	5 907	6 457
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-26	-3 686
Investoritelt saadud laenud	72 257	11 440
Investoritele tagasimakstud laenud	-12 417	-5 976
Rendilepingute põhiosa tagasimaksed	-163	-77
Makstud intressid	-3 555	-4 169
Makstud dividendid	-3 150	-500
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	52 972	718
Raha ja rahalähendite muutus	14 058	9 799
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	11 704	1 981
Raha ja rahalähendite muutus	14 058	9 799
Valuutakursside muutuste mõju	0	-76
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	25 762	11 704
	31.12.2021	31.12.2020
Raha ja rahalähendid sisaldavad:		
Sularaha	0	0
Piiranguteta arvelduskonto	25 762	11 704

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 18. 02. 2022
 Signature / allkiri
 KPMG, Tallinn

30 Aruandekuupäevajärgsed sündmused

12. jaanuaril 2022 omandas AS IuteCredit Europe 9,976% Moldovan Energbanki aktsiatest, ostes 1,7 miljoni € eest 199 519 panga aktsiat.

28. jaanuaril 2022 kiitis Albaania keskpank heaks tütarettevõtte Velox Pay SH.P.K Albania e-raha litsentsi, mis võimaldab ettevõtte Albaania klientidel teha ja vastu võtta makseid ja ülekandeid IBAN-kontodele ja IBAN-kontodelt, võtta sularahaautomaatidest raha välja ja teha muid toiminguid Mylute äpi abil.

14. veebruaril 2022 omandas AS IuteCredit Europe veel 48,732% Moldovan Energbanki aktsiatest, ostes 8,5 miljoni € eest 994 645 panga aktsiat. Aktsiate omandamise tulemusena saab Energbankist kontserni tütarettevõtte.

Pärast aruandeperioodi lõppu ja enne majandusaasta aruande kinnitamist ei ole toimunud sündmusi, mis nõuaksid aruandes esitatud finantsteabe korrigeerimist või mida tuleks avalikustada eraldi aruandekuupäevajärgse sündmusena.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

18. 02. 2022

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

31 Kasumi jaotamise ettepanek

IuteCredit Europe AS-i juhatus teeb aktsionäridele ettepaneku kanda kasum jaotamata kasumisse järgmiselt:

Ettevõtte jaotamata kasum	Tuhandetes eurodes
Jaotamata kasum seisuga 31.12.2021	15 295
Kohustuslik reservkapital	-303
Dividendide väljamaksmine	-1 515
Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	13 477

32 Juhatuse allkirjad 2021. majandusaasta aruandele

Ettevõtte juhatus on kinnitanud 2021. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatuse koostatud aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest. Ettevõtte nõukogu on aastaaruande läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

18. veebruar 2022

Tarmo Sild

Juhatuse liige

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS luteCredit Europe aktsionäridele

Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud AS-i luteCredit Europe ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2021, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud lõigus „Märkusega arvamuse avaldamise alus“ kirjeldatud asjaolu võimalik mõju, kajastab lehekülgedel 12 kuni 61 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

Kontserni investeeringut ettevõttesse luteCredit Kosovo JSC, mis on endine välismaine tütaretevõtte, on konsolideeritud finantsseisundi aruandes seisuga 31. detsember 2021 kajastatud õiglase väärtuse meetodil väärtuses 2 529 tuhat eurot (seisuga 31. detsember 2020 väärtuses 6 999 tuhat eurot). Nagu on kirjeldatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 27, sai luteCredit Kosovo JSC 6. detsembril 2019 Kosovo keskpankalt teate, et ettevõtte mikrofinantseerimisliitsents on samast kuupäevast alates tühistatud ning määratud likvideerija Kosovo ettevõtte äritegevuse lõpetamiseks. Selle sündmuse tagajärjel kontsern kaotas kontrolli tütaretevõtte üle ning lõpetas seetõttu tütaretevõtte varade ja kohustiste kajastamise ning kajastas allesjäänud investeeringu finantsvarana, mida mõõdetakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande.

Kuna meil ei olnud võimalik hankida usaldusväärset tõendusmaterjali, mis toetaks juhtkonna eeldusi, mida on kasutatud investeeringu õiglase väärtuse ja tulevaste rahavoogude hindamisel, ning luteCredit Kosovo JSC likvideerimisprotsessiga seotud ebakindluse tõttu, ei saa me avaldada arvamust ettevõttesse luteCredit Kosovo JSC tehtud investeeringu õiglase väärtuse ja selle korrigeerimiste kohta, mis on kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes. Meil ei olnud võimalik ka alternatiivseid meetodeid kasutades jõuda rahuldavale järeldusele summa kohta, mille võrra investeeringu kaetav väärtus on madalam selle raamatupidamislikust väärtusest, ja summa kohta, mille ulatuses tulnuks kajastada väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Seetõttu ei ole meil võimalik anda hinnangut selle kohta, kas ja mil määral võivad kontserni aruande- ja võrdlusperioodi konsolideeritud koondkasum ning kontserni konsolideeritud varad ja omakapital seisuga 31. detsember 2021, 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 olla eespool kirjeldatud asjaolude tõttu tegelikust suuremana kajastatud.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkusega arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda, välja arvatud meie aruande lõigus „Märkusega arvamuse avaldamise alus“ kirjeldatud asjaolu võimalik mõju. Avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste

suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 18 veebruar 2022

Eero Kaup

Vandeaudiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Ärinõustamine jm juhtimiselane nõustamine	70221	1075000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6229177
Faks	+372 6400260
E-posti aadress	kristel.kurvits@iutecredit.com